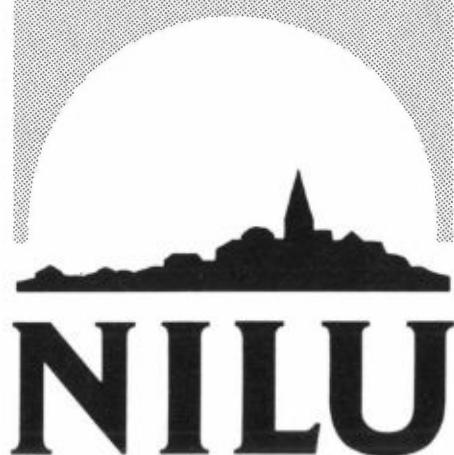

NILU-RAPPORT : TR 1/93

NILU-RAPPORT : TR 1/93
REFERANSE : E-91052
DATO : FEBRUAR 1993
ISBN : 82-425-0456-3

Miljømålinger i Vigelandsparken

Odd Anda

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING
Norwegian Institute For Air Research
POSTBOKS 64 — N-2001 LILLESTRØM — NORWAY

Innhold

	Side
Sammendrag	3
1. Innledning	5
2. Måleprogram og målepunktenes plassering	5
3. Resultater og diskusjon	7
3.1. Meteorologiske forhold	7
3.2. Gassmålinger	8
3.2.1. NO ₂	8
3.2.2. SO ₂	10
3.2.3. NH ₃	10
3.3. Kjemi/nedbør, tåke	11
3.4. Avrenning fra Monolitten	11
3.5. Andre observasjoner	16
4. Konklusjoner	16
5. Referanser	18
Vedlegg: Figurene V1 til V21	19
Tabellene V1 til V7	27

Sammendrag

Miljømålingene i Vigelandsparken er et delprosjekt av instituttprogrammet. Målingene foregikk i 4. kvartal 1991.

Massemedia har ofte gitt utrykk for at parken forfaller, og at en viktig årsak til dette er luftforurenelse. En slik undersøkelse kan også gi informasjoner som kan være nyttige for prosjektet var således å undersøke forurening i parken.

I prosjektet var
sjonsprøvetakere
fremtidige miljø

en å teste bruken av passive diffusorar få stor praktisk anvendelse ved

De viktigste konklusjoner var:

- NO₂-nivået i Vigelandsparken ved Monolitten var i middel på ukebasis 33 µg/m³ i 4. kvartal 1991. Målingene er basert på aktiv prøvetaker. De passive prøvetakerne ga lavere verdier. De viste forøvrig 5-7 µg/m³ høyere verdier ved hovedporten (nær Kirkeveien) enn inne i parken.
 - SO₂-nivået i Vigelandsparken var lavt. SO₂ ble målt med passive prøvetakere og viste henholdsvis 5,3 µg/m³ og 2,3 µg/m³ ved hovedporten og ved Monolitten.
 - NH₃-nivået ble forsøkt målt med passive prøvetakere ved Frognerdammene. Konsentrasjonene var imidlertid så lave at vi ikke fikk pålitelige målingsresultater. Trolig var årstiden ikke den rette for slike målinger.
 - Ionemengdene i nettsamler var fra ca. 2,5 til 6 ganger større enn i nedbøren. Disse to prøvetakere er imidlertid ikke uten videre sammenliknbare.
 - Forholdet mellom Na, Cl og Mg i nedbør og nettsamler viser at de alle er relativt til sjøsalt. Ammonium og sulfat korrelerer bra og kommer nok i hovedsak fra nedbøren. De andre ionene er noe mer usikre når det gjelder tilførselskilder. K og Ca er muligens fra mineralstøv fra bakken (opptrer særlig ved relativt sterk vind fra Sør-Vest der terrenget er åpent til prøvetaker). NO₃-N stammer sannsynligvis fra både aerosoler og nedbør.
 - Ionekonsentrasjonene i avrenningsvannet fra Monolitten var av samme størrelseorden som i nettsamler. Dette viser at skulpturen fanger opp betydelige mengder aerosoler som vaskes ned av regnvannet. De største ionemengdene ble målt når regnværet sto på fra vestlig til sørvestlig retning. Avrenningsvannet var vanligvis surest på østsiden av Monolitten.
 - Laboratorieforøk har vist at det er lite som tyder på at Iddefjordgranitt (som er stenmaterialet i skulpturene i parken) lar seg påvirke merkbart med det forurensningsnivået som finnes i Oslo i dag. Dersom pH i nedbøren skulle

komme ned mot 3, må en imidlertid regne med at bergarten kan miste noe Ca. Men i dag er pH sjeldent lavere enn 4.

- Sotkonsentrasjonen i Vigelandsparken er lavere enn i byen forøvrig, og varierer stort sett i takt med NO₂-nivået, som antyder at biltrafikken er hovedkilden også til sot. I oktober og desember var konsentrasjonene (døgnmiddel) i parken henholdsvis 17 og 33 µg/m³, mens den på f.eks. Briskeby (brannstasjon) var henholdsvis 23 og 53 µg/m³.

Miljømålinger i Vigelandsparken

1. Innledning

Innenfor "instituttprogrammer" for perioden 1991-1993 er det valgt å satse på bl.a. miljøvirkninger på bygninger av spesiell kulturhistorisk interesse. Instituttprogrammene finansieres som en del av basisbevigningen via offentlige organer (departementer og forskningsråd). Miljømålingene i Vigelandsparken er et delprosjekt av instituttprogrammet.

En del av parkens statuer og konstruksjoner har misfargede overflater. Sotbelegg var således lett synlig på deler av Monolitten, særlig nordvestre side, og øvre deler av søyler i inngangspartiet (hovedport) mot Kirkeveien. Også fuglekrementer reduserer det estetiske inntrykket, og vil også kunne fremme korrosjon på metaller.

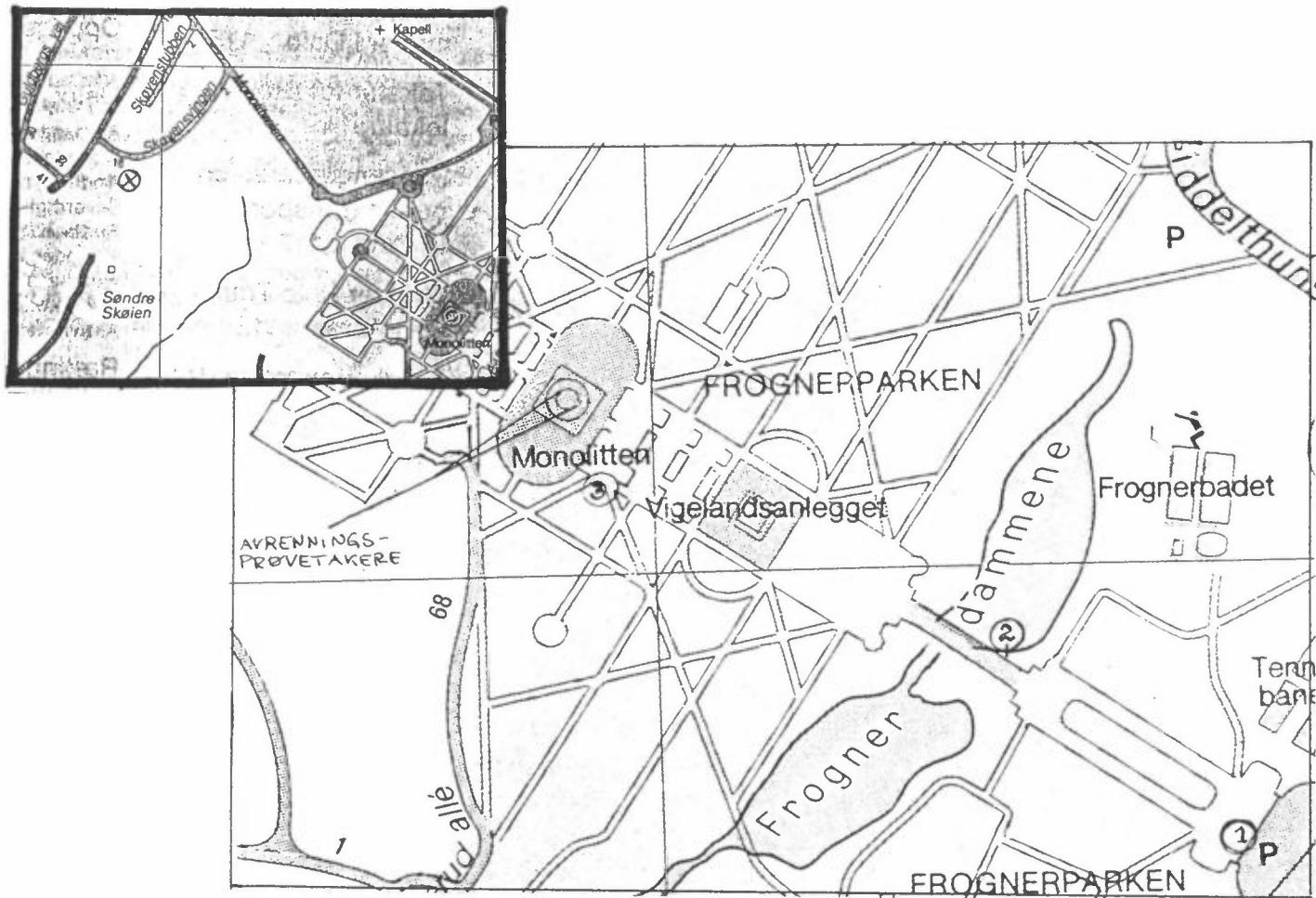
Videre så en hvite beleggdannelser på murverk, særlig i forbindelse med vannlekkasjer fra fuger. Her fant en også ofte misfanger på grunn av algevekst og utfelninger av metallforbindelser, hovedsakelig av jern og kobber.

Massemedia har ofte gitt inntrykk av at parken forfaller, og at dette i stor grad skyldes luftforurensninger. Med den kjennskap vi i dag har til luftforurensningsbelastningen i Oslo, er det i utgangspunktet lite trolig at det forholder seg slik. En undersøkelse av lokale miljøforhold både når det gjelder klima og luftforurensning kan imidlertid være til hjelp når en skal foreta utbedringer og utarbeide vedlikeholdsrutiner.

I prosjektet var det også en del av målsettingen å teste bruken av passive diffusjonsprøvetakere (PP). Dette er et verktøy som kan få stor praktisk anvendelse ved fremtidige miljøundersøkelser og overvåking. NILU har nylig tatt slike i bruk og ønsker å innhente mer erfaring med dem. Målingene foregikk i 4. kvartal av 1991 (fra uke 40 t.o.m uke 51).

2. Måleprogram og målepunktenes plassering

Det ble tatt ut tre målepunkter. I tillegg benyttet vi i noen grad et fjerde punkt utenfor parken ved Skøyen hovedgård. Her foregikk samtidig en rekke målinger som imidlertid tilhørte et annet NILU-prosjekt. Alle målepunktene lå tilnærmet på linje i retning NV fra hovedporten (ved Kirkeveien) til Skøyen hovedgård. Plasseringen er vist på figur 1. Hensikten med målepunktene var å registrere eventuelle konsentrationsgradienter innover i parken. Særlig måtte en forvente dette for NO₂, som har biltrafikk som hovedkilde.

Figur 1: Målepunktene plassering. Innfelt er avmerket NILUs målestasjon ved Skøyen hovedgård.

Målepunkt 1 var plassert i en åpning i steinornamentene ved hovedporten i ca 2 m høyde over bakken. Det var to passive prøvetakere, en for NO_2 og en for SO_2 .

Målepunkt 2 var på NØ-siden av broen over Frognerbekken, like ved vannkanten. Også her ble det bare benyttet passive prøvetakere. De ble plassert under "hattens" til et NILU-stativ for aerosolfelle. De passive prøvetakere må alltid beskyttes mot nedbør. Foruten SO_2 og NO_2 ble også NH_3 målt her. Vi ville se om det livlige fuglelivet i området lot seg registrere ved avgitt ammoniakk-gass, som er uheldig for kobberholdige materialer. På broen finnes mange bronsestatuer. Det ble registrert korrasjonsskader i form av såkalt "pittings" (små fordypninger) på noen av disse.

Målepunkt 3 (kiosk nær Monolitten) kan betegnes som hovedstasjonen og hadde flere typer målinger. Foruten passive prøvetakere for SO_2 , NO_2 og NH_3 hadde en her en aktiv prøvetaker (fylkeskasse) for NO_2 samt en måler for nedbør og en måler for tåke og aerosoler (netsamler). Skisse av netsamleren er vist i vedlegg, figur V1. Nedbør- og aerosolprøvetakerne stod på kioskens tak. Fylkeskasssen (NO_2 -prøvetakeren) var plassert innvendig med inntak for luft på kioskens vest-

vegg. Filtrene som anvendes foran bobleflaskene i den aktive prøvetakeren gir ved reflektometriske målinger sotverdier. De passive prøvetakerne var plassert under takutspring ved inngangsdøra (tilnærmet nordvendt).

Hensikten med den aktive prøvetakeren for NO₂ var å sammenlikne denne med den passive prøvetakeren.

På selve Monolitten ble det satt opp to prøvetakere for avrenningsvann (se vedlegg, figur V2) på sokkel i ca 2 m høyde. Den ene vendte mot øst og den andre omtrentlig mot nordvest. Vi valgte å sette opp prøvetakerne der det var mest sotrenner og samtidig ofte rant mye vann under regnvær.

En hadde også tilgang til data fra en automatisert NILU-stasjon som var tilknyttet et annet prosjekt, og som var lokalisert nær Skøyen hovedgård (innfelt på figur 1). Disse målingene supplerer i noen grad målingene i Vigelandsparken. Stasjonen var i drift fra 7. november 1991, og omfattet målinger av retning og hastighet av vind og temperatur. Videre ble det målt konsentrasjoner av NO_x, NO og O₃. Alle målingene var kontinuerlige, og de kan midles over ønsket tidsintervall.

3. Resultater og diskusjon

3.1. Meteorologiske forhold

Tabell 1: Nedbørsmengde i forsøksperioden sammenliknet med DNMs målinger på Blindern. Middeltemperaturen og relativ fuktighet er også fra Blindern. Måleperiode: oktober-desember 1991.

Uke nr.	Dato	Nedbørsmengde (mm)		Temp. °C	RH (%)
		Monolitten	Blindern		
40	30.09.-06.10.	35,7	52,8	8,0	86
41	07.-13.10.	0,1	0,3	8,3	89
42	14.-20.10.	10,8	21,5	6,6	75
43	21.-27.10.	0	0	3,9	84
44	28.10.-03.11.	47,8	26,1	5,0	86
45	04.-10.11.	21,7	49,1	2,8	84
46	11.-17.11.	15,3	23,6	0,7	89
47	18.-24.11.	7,0	8,8	-0,5	87
48	25.11.-01.12.	6,7	8,8	5,0	87
49	02.-8.12.	0	0,1	-0,9	83
50	09.-15.12.	1,8	1,0	1,7	81
51	16.-22.12.	7,3	8,4	0,5	87
52	23.-29.12.	-	(11,4)	-1,5	80
Sum	30.9.-22.12.	154,2	191,5		

Ut fra Det norsk meteorologiske institutts (DNMI) data i "Klimatologisk månedsoversikt" kan en beregne at det har falt ca 95% av normal nedbørsmengde på Blindern i siste kvartal 1991. Det vil si nærmest normal mengde. Ved Monolitten i Vigelandsparken har en samlet noe mindre nedbør enn på Blindern.

Temperaturen på Blindern har vært relativt høy i siste kvartal 1991 med 0,2 °C, 1,2 °C og 2,0 °C over normalen for henholdsvis oktober, november og desember. Vinndata og temperatur fra Skøyen hovedgård er vist i vedlegg, figurene V.3-V.5. Vindstyrken ligger som regel under 5 ms⁻¹.

Vi har forsøkt å se vindparametrenes sammenheng med konsentrasjonene av SO₂ og NO₂, ioner i nettsamler og avrenningsvann fra Monolitten. Tabell 2 (side 12) viser dominerende vindretninger under regnsværssperioder basert på tabell V7 i vedlegg.

3.2. Gassmålinger

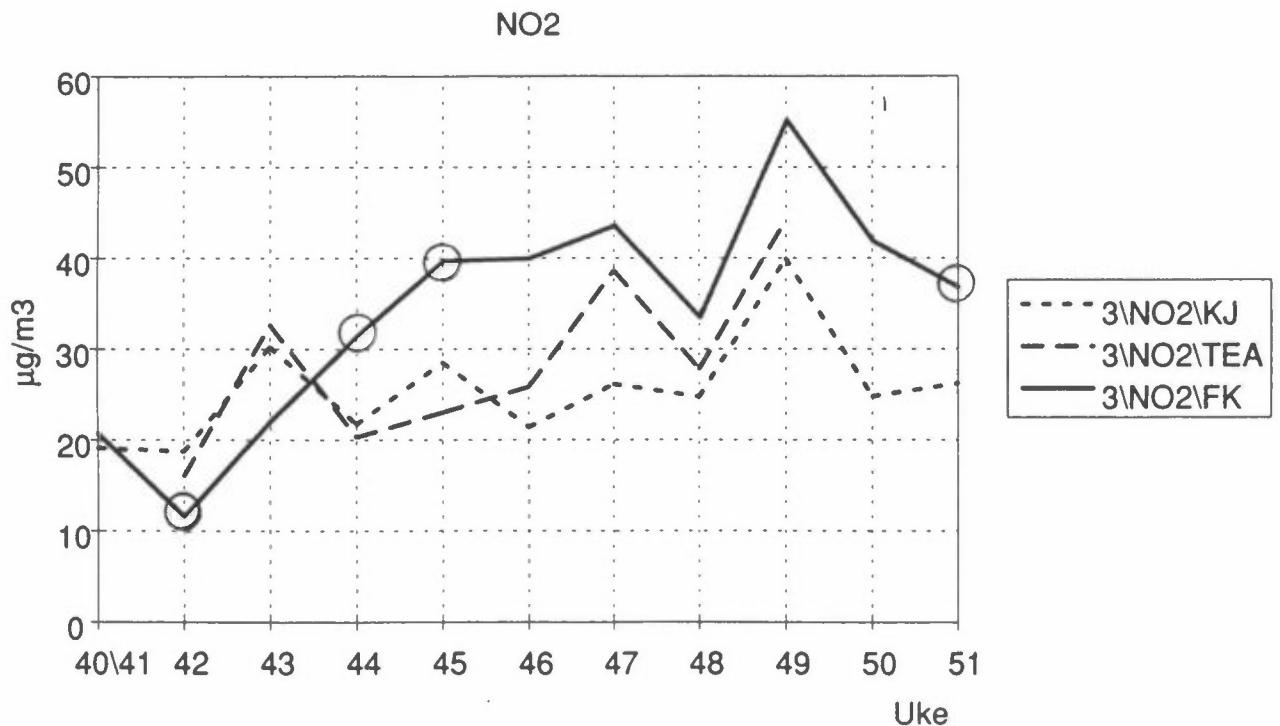
Til måling av gasskonsentrasjoner ble det benyttet passive diffusjonsprøvetakere (PP). NO₂ og SO₂ ble målt på alle tre målestedene, mens NH₃ bare ble målt i målepunkt 2 og 3. Vi brukte dessuten en aktiv prøvetaker (AP) av type fylkeskasse (FK) i pkt. 3. I vedlegg, tabell V1, finner en resultatene.

3.2.1. NO₂

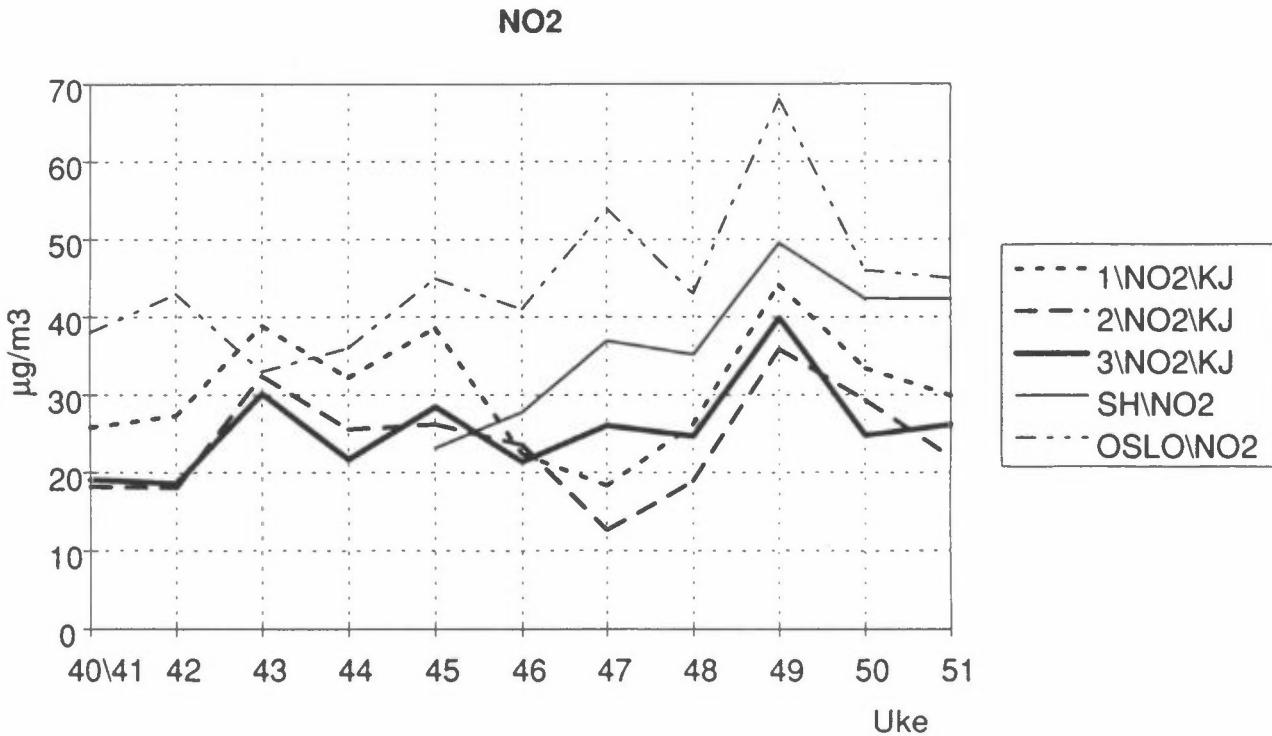
Som absorpsjonsmedium for NO₂ i PP ble både trietanolamin (TEA) og kaliumjodid (KI) brukt. På denne måten fikk en sammenliknet tre metoder.

I figur 2 er disse tre metodene sammenliknet. Den aktive prøvetakeren viser i middel klart høyere NO₂-nivåer enn de to metodene med passive prøvetakere. Det dreier seg om vel 32% og vel 21% høyere verdier enn ved bruk av henholdsvis KI og TEA som impregneringsmiddel. Det er en viss samvariasjon, selv om en kunne ønsket den noe bedre. Det er for tidlig å si om forskjellen er tilstrekkelig systematisk til at den kan bli korrigert for ved utregningene av konsentrasjonene basert på PP.

Figur 3 viser de høyeste NO₂-verdier (målt med samme metode) i målepunkt 1, det vil si nærmest Kirkeveien. Samvariasjonen mellom de tre målepunktene i parken var ganske god, og alle punkter hadde maksimumsverdien i uke 49, som hadde nordlig vinddrag av lav styrke. De passive prøvetakerne har vist at nivået for NO₂ i parken var rundt 25 µg/m³, eller 33 µg/m³ dersom en legger AP til grunn. Nivået i Oslo sentrum (Hausmannsgate) var i samme periode ca 45 µg/m³. På Skøyen hovedgård lå nivået mellom verdiene i Oslo sentrum og Vigelandsparken.

Figur 2: Sammenligning av 3 metoder for måling av NO₂. FK er en aktiv prøvetaker, mens de to andre er passive prøvetakere med forskjellig impregneringsmiddel. Innringede punkter på FK-kurven angir ufullstendig måleserie.

Figur 3: NO₂-konsentrasjonen i punktene 1, 2 og 3 målt med passive prøvetakere (KI). Pkt. 1 er nærmest Kirkeveien. En har også sammenliknet med Skøyen hovedgård og Oslo sentrum.

3.2.2. SO₂

Tabell VI i vedlegg viser at middel for SO₂-konsentrasjonen målt med PP i 4. kvartal 1991 var 5,3, 2,6 og 2,3 µg/m³ i henholdsvis målepunktene 1, 2 og 3. Også for SO₂ var de høyeste konsentrasjonene nærmest Kirkeveien. Uke 49 viste også her "høye" verdier. Middeltemperaturen for uken var blant de aller laveste i måleperioden. Den relativt høye SO₂-verdien i uke 46 i målepunkt 1 har ukjent årsak. I vedlegg, figur V6, er målepunktene sammenliknet grafisk.

I Oslo sentrum, Hausmannsgate, var SO₂-nivået i 4. kvartal 7,5 µg/m³, med et maksimum i uke 49 på 14,7 µg/m³.

3.2.3. NH₃

Våre PP for måling av NH₃ har ikke gitt pålitelige registreringer, men det kan se ut som om konsentrasjonsnivået har vært meget lavt i måleperioden. Det må imidlertid flere målinger til for å kunne gi sikrere konsentrasjonstall.

3.3. Kjemi/nedbør, tåke

I vedlegg, tabellene V2, V3 og V4, er vist kjemiske analyser av nedbøren og vannet i nettsamleren samt skyllevannet brukt til avvasking av støv fra nettet. Nettsamleren som er vist i vedlegg, figur V1, består av et sylinderisk plastnett som er plassert over trakten i en standard NILU nedbørsamler. Hensikten er å fange opp tåke og andre aerosoler som ikke så lett faller ned i nedbørsamleren. På grunn av misforståelser har en ikke fått skyllet nettet i alle ukene. En ser imidlertid at hovedmengden av ionene fanges i samleren (tabell V5).

Resultater

- Både nedbøren og vannet fra nettsamleren hadde Na^+ og Cl^- mengdeforhold som tilsvarer saltet NaCl (vedlegg, tabell V5).
- Ionemengden i nettsamleren var for de ulike ionene fra 2,3 til 5,7 ganger større enn i nedbøren, og det var henholdsvis $\text{NH}_4\text{-N}$ og Mg som ga ytterpunktene. Grafiske fremstillinger av dette finner en i vedlegg, figurene V7-V14. I noen tilfeller kan en se samvariasjon i disse figurene. Nettsamlerens ionemengder synes imidlertid å være bedre korrelert med sotmengden (se kap. 3.4).
- Det synes å være bedre samvariasjon mellom ionene i nedbøren enn for ionene i nettsamleren (vedlegg, figurene V7-V14).
- Sørlige vinder, slik det var i ukene 48 og 51, har gitt mest vannløselige ioner i nettsamler. Vinndataene strekker seg imidlertid over for kort tid til å dra generelle konklusjoner.

3.4. Avrenning fra Monolitten

På skulpturen Monolitten ble det nær V- og Ø-side montert avrenningsprøvetakere i ca 2,5 m høyde over sokkelfoten. Her var mørke render av bl.a. sot, og observasjon under regnvær viste at det rant mye vann i disse områdene av skulpturen. Det var tydelig at vannet hadde noen få preferansestraser, avhengig av vindretning. I vedlegg (tabell V6) er vist resultatene av den kjemiske analysen av avrenningsvannet fra de to prøvetakerne (ionekonsentrasjoner på ukebasis).

I tabell 2 har en vurdert dominerende vindretning under regnværsperioder. Figurene 4 og 5 viser eksempler på ionekonsentrasjoner i de ulike målepunktene på Monolitten sammenliknet med konsentrasjonene i nedbør (ukebasis). De øvrige ionene er vist i figurer i vedlegg. Figurene viser generelt høyere konsentrasjoner på vestsiden enn på østsiden av Monolitten. Målingene har vart for kort tid til å dra sikre konklusjoner. Under vår måleperiode har en imidlertid fått de største ionemengdene i avrenningsvannet når regnværet har vært fra vestlig til sørvestlig retning.

Tabell 2: Dominerende vindretninger under regnvårsperioder. Basert på DNMI's observasjoner (se vedlegg, tabell V7).

Uke nr.	Dominerende vindretning under regnvær (Bindern, DNMI)
40/41	Skiftende vindretninger i sektor V-S, samt NØ
42	Sørlig. En del relativt sterk vind
43	Ingen nedbør
44	Sørlig
45	Hovedsakelig nordøstlig, av og til relativt sterk vind. Litt sørvestlig vind
46	Skiftende vindretninger, dog ikke fra sektor vest-nord
47	Sørvestlig vind dominerende, relativt sterk
48	Sørlig
49	Ingen nedbør
50	Vestlig
51	Vest-sørvestlig

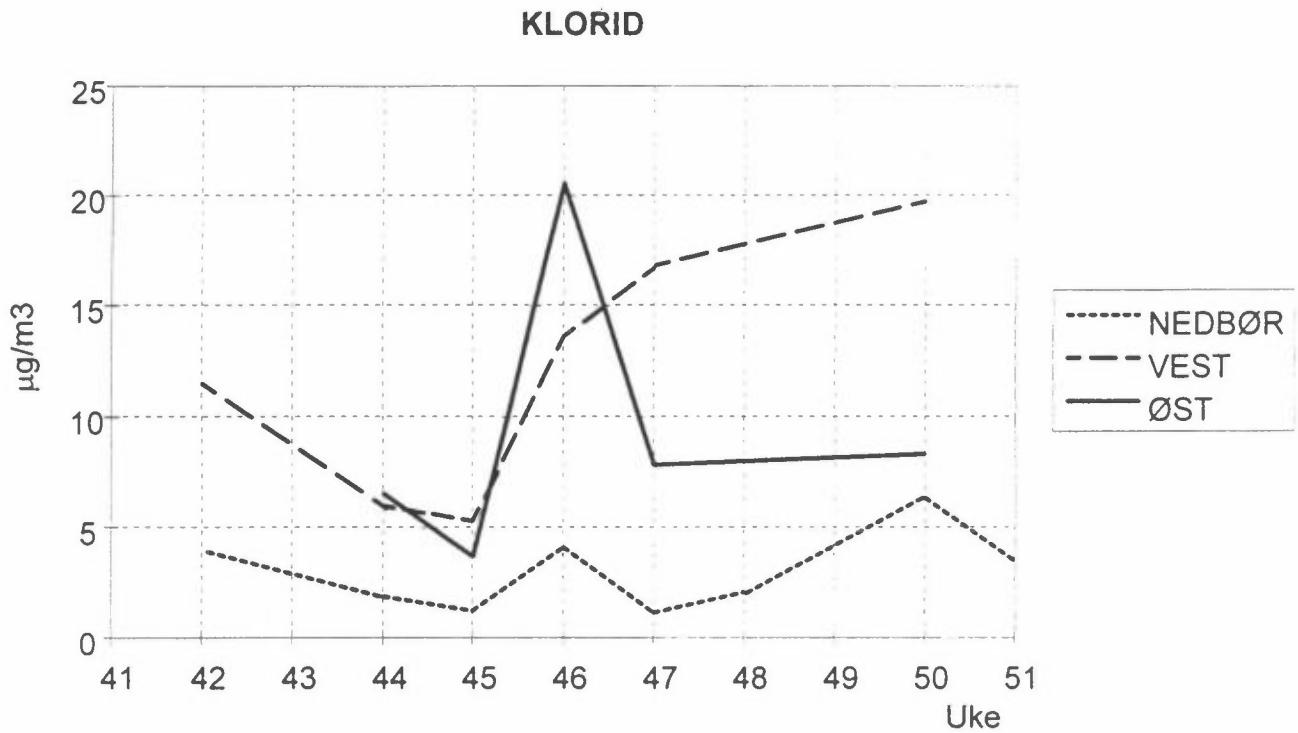
Den aktive prøvetakeren for NO_2 har forfiltere for å ta bort partikulære areosoler. Disse forfiltere vil gi et døgnlig bilde av sotavsetningen ved reflektometrisk måling av svertningen (vedlegg, tabell V1A). Svertningen var størst de siste ukene av kvartalet. Dette faller sammen med de høye konsentrasjonene av ioner både i nettsamler og avrenningsprøvetakerne på Monolitten.

I vedlegg, figur V22, har en sammenliknet NO_2 -konsentrasjonen og sotkonsentrasjonen i Vigelandsparken, samt sotkonsentrasjonen på Briskeby brannstasjon. Monolitten, Vigelandsparkens hovedport og Briskeby brannstasjon ligger tilnærmet på linje (NV-SØ) og hovedporten ligger omrent midtveis, ca. 600 m fra hver av stedene. Figuren viser god samvariasjon mellom parametrene, selv om vind fra SØ praktisk talt ikke forekommer. Siden sotkonsentrasjonen i parken korrelerer med Briskeby, tyder dette på at andre deler av byen har liknende variasjonsmønster i sotkonsentrasjonen som Briskeby.

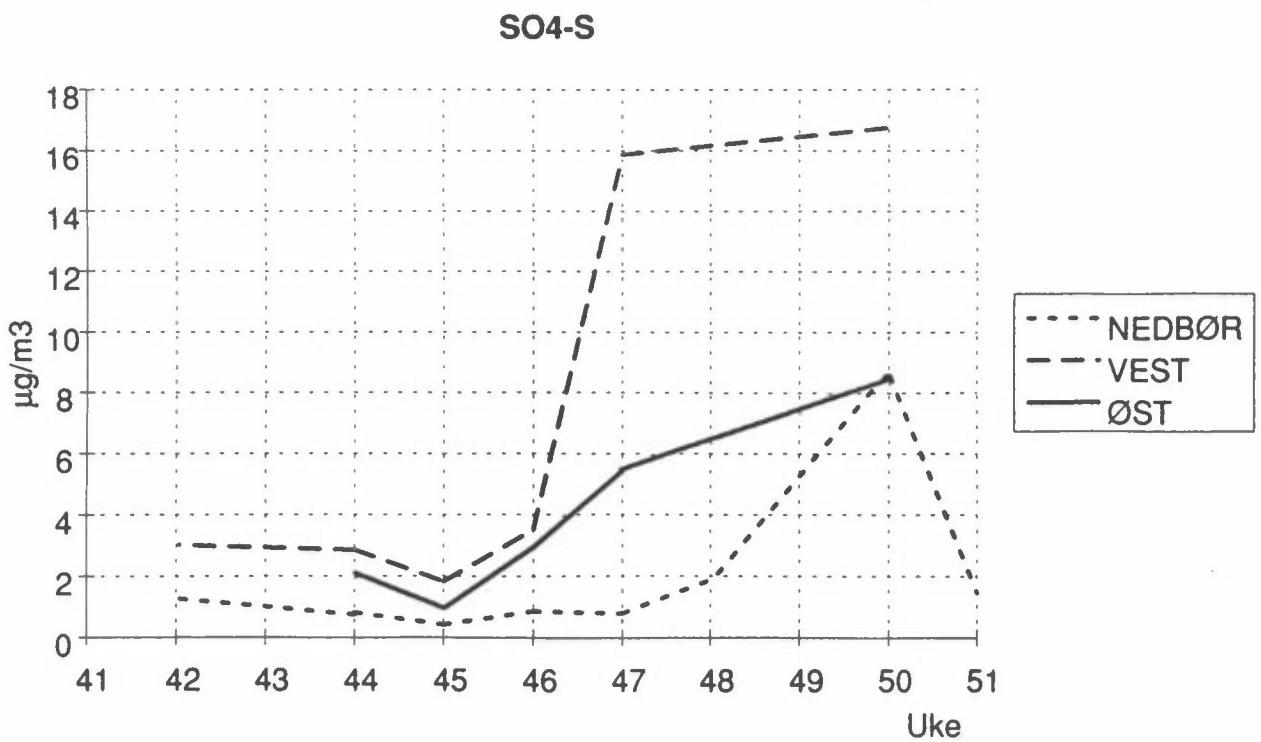
Det er kjent at vegetasjon i betydelig grad kan fange opp aerosoler og effektivt skjerme gjenstander mot tilsmussing. Ved hovedporten kan en se skjemmende sotavsetninger på toppen av de steinsøyler hvor trær står med løvverket delvis over. Sot som fanges opp av løvet vil i regnvårsperioder vaskes av og falle ned på steinsøylene og tilsmusse disse. Det er således mulig at en særlig ved østlige vinde har fått redusert aerosoltilførselen til nettsamleren noe på grunn av skjermende vegetasjon nær målepunktet.

Ionekonsentrasjonene synes å være atskillig høyere i avrenningsvannet fra Monolitten enn i nedbøren. Ett unntak har vi i uke 50, hvor nedbøren for flere av ionene viste høyere verdier enn avrenningsvannet fra Monolittens østsida. Nedbøren fra denne uken var imidlertid nokså forurenset med bl.a. pH under 4.

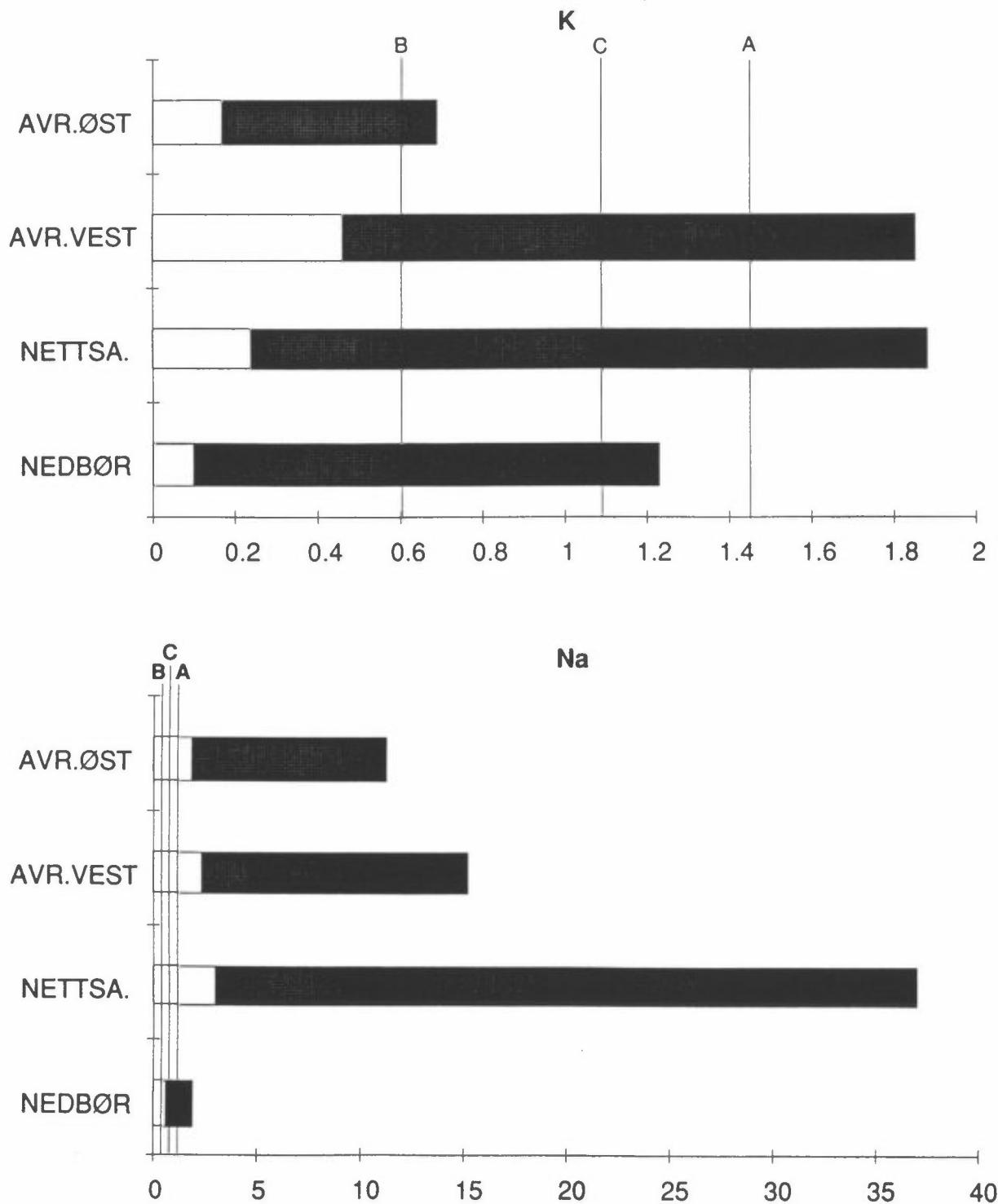
Avrenningsvannet var vanligvis surest på østsiden av Monolitten. Som en ser av figurene 6 og 7, vil selv surt vann ned til pH 3 ikke løse ut mye av steinens viktigste kationer. Bare Ca synes å påvirkes vesentlig dersom pH faller til 3. pH i nedbøren i 4. kvartal 1991 var som lavest ca 4,0 et par ganger på ukebasis.

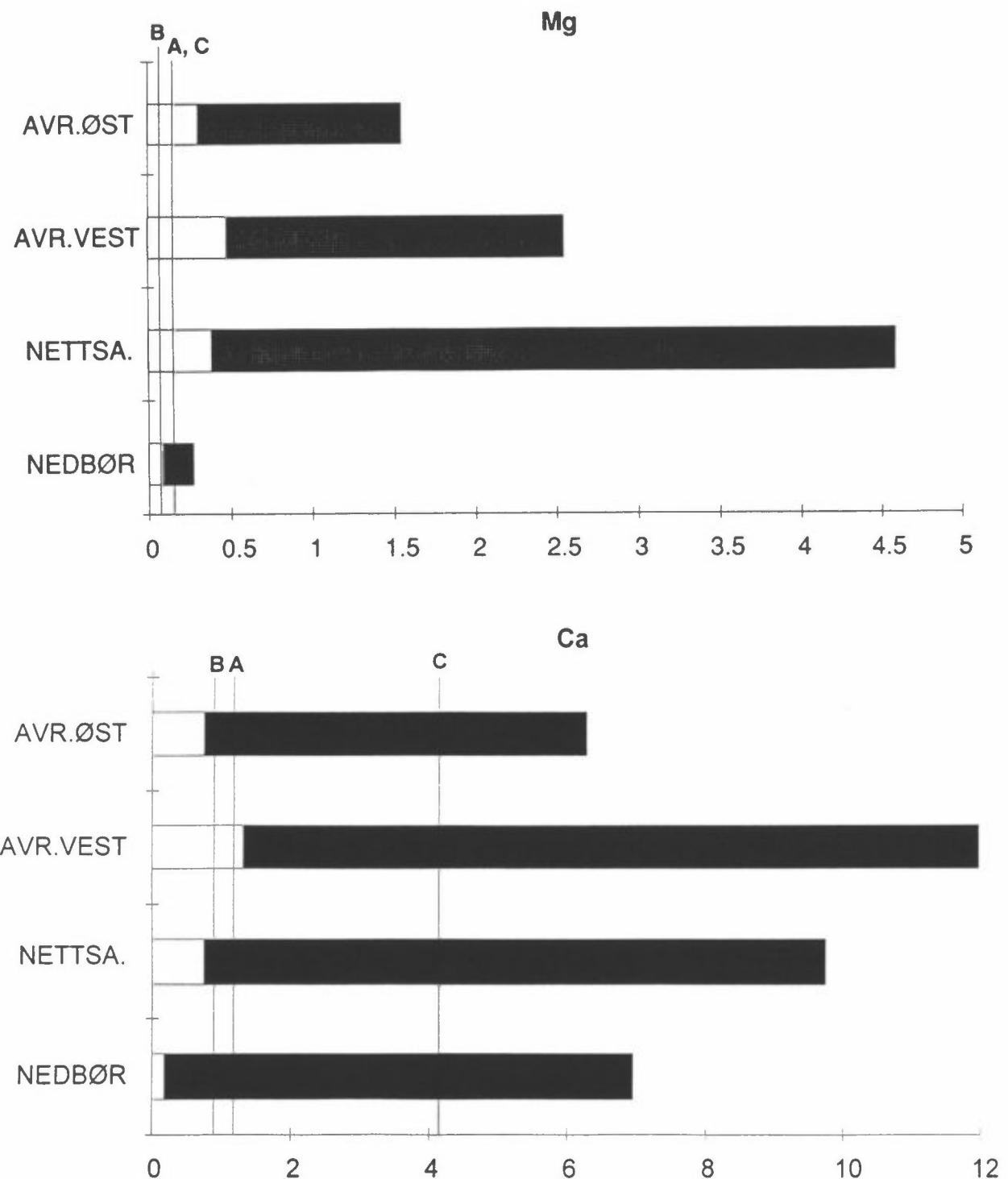
Figur 4: Ionekonsentrasjoner av klorid i avrenningsvannet fra Monolittens vest- og østside og i nedbøren.

Figur 5: Ionekonsentrasjoner av sulfat i avrenningsvannet fra Monolittens vest- og østside og i nedbøren.

Figur 6: Konsentrasjonen i $\mu\text{g}/\text{ml}$ av K og Na fra nedbør, nettsamler, avrenning vest- og østside av Monolitten. Den venstre enden av de mørke stolpene viser laveste ukemiddel og høyre ende høyeste ukemiddel i hele måle-perioden. Linjene A, B og C angir de konsentrasjoner en har fått i laboratoriet når Iddefjordgranitt har blitt overrislet vann med pH på henholdsvis 5.6, 4 og 3 (justert med like deler konsentrert svovelsyre og salpetersyre).

Figur 7: Konsentrasjonen i $\mu\text{g}/\text{ml}$ av Mg og Ca fra nedbør, netsamler, avrenning vest- og østside av Monolitten. Den venstre enden av de mørke stolpene viser laveste ukemiddel og høyre ende høyeste ukemiddel i hele måleperioden. Linjene A, B og C angir de konsentrasjoner en har fått i laboratoriet når Iddefjordgranitt har blitt overrislet vann med pH på henholdsvis 5.6, 4 og 3 (justert med like deler koncentrert svovelsyre og salpetersyre).

De store mengdene ioner i avrenningsvannet har sin kilde vesentlig fra tørravsetting og nedbør. Figurene 6 og 7 viser at nettsamlervannet og nedbøren inneholder tilstrekkelig med ioner til å forklare innholdet i avrenningsvannet fra Monolitten. En fant også stort sett de samme relasjonene mellom ionemengder i nedbør, nettsamler og avrenningsvann fra Monolitten. Avrenningsvannet fra Monolitten inneholdt noe mer NH₃-N i forhold til NO₃-N og SO₄-S enn i de andre vannprøvene. Dette tilskuddet kan skyldes fugleekskrementer (vedlegg, tabell V5).

3.5. Andre observasjoner

Parken inneholder en rekke konstruksjoner (broer, veggger og sokler) som er bygget opp av granittblokker med fugemasse mellom. Skjemmende utfellinger av CaCO₃ som gir skjolder og misfanger, er vanlig. Dette skyldes vann som renner ned i grunnen og løser ut kalk når vannet trenger gjennom fugene, og det blir utfelt sekundært karbonat (travertin) på murverket. Kalkopptaket kan også skje fra grunnen. Utfellingene bygger seg opp lag på lag, og får ofte en bølget overflate sannsynligvis dannet på grunn av vannoverrisling. Dersom vannet overrisler bronsefigurer, kan de utfelte karbonatene få blågrønne farger fra Cu-forbindelser, slik en kan se det enkelte steder på broen (ved målepunkt 2). Jern og andre stoffer kan gi ulike misfargninger. På noen av bronsefigurene på broen ble det konstatert litt groptæring. Tilstedeværelse av ammonium kan gi korrosjonskade på bronse.

4. Konklusjoner

NO₂

- NO₂-nivået i Vigelandsparken ved Monolitten var i middel på ukebasis 33 µg/m³ i 4. kvartal 1991. Tilsvarende tall fra Oslo sentrum ved Hausmannsgate var 45 µg/m³. Høyeste ukemiddel ved Monolitten hadde en i uke 49 med 55 µg/m³, og i samme uke hadde en også den høyeste døgnmid-delverdien på 75,5 µg/m³. Målingene er basert på aktive prøvetakere.
- Passive prøvetakere gav i middel noe høyere verdier (5-7 µg/m³ høyere) ved hovedporten enn inne i parken. Generelt gav imidlertid passive prøvetakere for lave verdier i forhold til aktive prøvetakere.

SO₂

- SO₂-nivåene, som bare ble målt med passive prøvetakere, falt fra 5,3 µg/m³ ved hovedport til 2,3 µg/m³ ved Monolitten. Tilsvarende tall for aktiv prøvetaker i Oslo sentrum (Hausmannsgate) var 7,5 µg/m³ (middelverdier på ukebasis for 4. kvartal 1991). Maksimumsverdiene ble også her observert i uke 49 for alle målestedene.

NH₃

- Målingene som her utelukkende var basert på passive prøvetakere har vært noe usikre. NH₃-nivået har imidlertid vært lavt.

Kjemi/nedbør, tåke, aerosoler

- Ionemengdene i nettsamler var fra ca. 2,5 til 6 ganger større enn i nedbøren. Disse to prøvetakere er imidlertid ikke uten videre sammenliknbare. I nettsamleren har en stort sett inkludert nedbøren, men i tillegg har altså en vertikalt stående nettsylinder med areal ~4,5 ganger større enn den nedbørsamlerens horisontalt liggende åpning. Likevel ser en at aerosolene inneholder betydelige mengder mer av de samme ionene som nedbøren.
- Forholdet mellom Na, Cl og Mg viser at de alle er relatert til sjøsalt. Ammonium og sulfat korrelerer bra og kommer nok i hovedsak fra nedbøren. De andre ionene er noe mer usikre når det gjelder tilførselkilder. K og Ca er muligens fra mineralstøv fra bakken (opptrer særlig ved relativt sterkt vind fra SV der terrenget er åpent til prøvetaker). NO₃-N stammer sannsynligvis fra både aerosoler og nedbør.

Avrenningsvann fra Monolitten

- Ionekonsentrasjonene i avrenningsvannet var av samme størrelsesorden som i nettsamler. Dette viser at skulpturen fanger opp betydelige mengder aerosoler som vaskes ned av regnvannet.
- De største ionemengdene ble målt når regnværet sto på fra vestlig til sørvestlig retning.
- Avrenningsvannet var vanligvis surest på østsiden av Monolitten.
- Laboratorieforsøk har vist at det er lite som tyder på at Iddefjordgranitt (som er steinmaterialet i skulpturene i parken) lar seg påvirke merkbart med det forurensningsnivået som finnes i Oslo i dag. Dersom pH i nedbøren skulle komme ned mot 3, må en imidlertid regne med at bergarten kan miste noe Ca. Men i dag er pH sjeldent lavere enn 4.

Sot

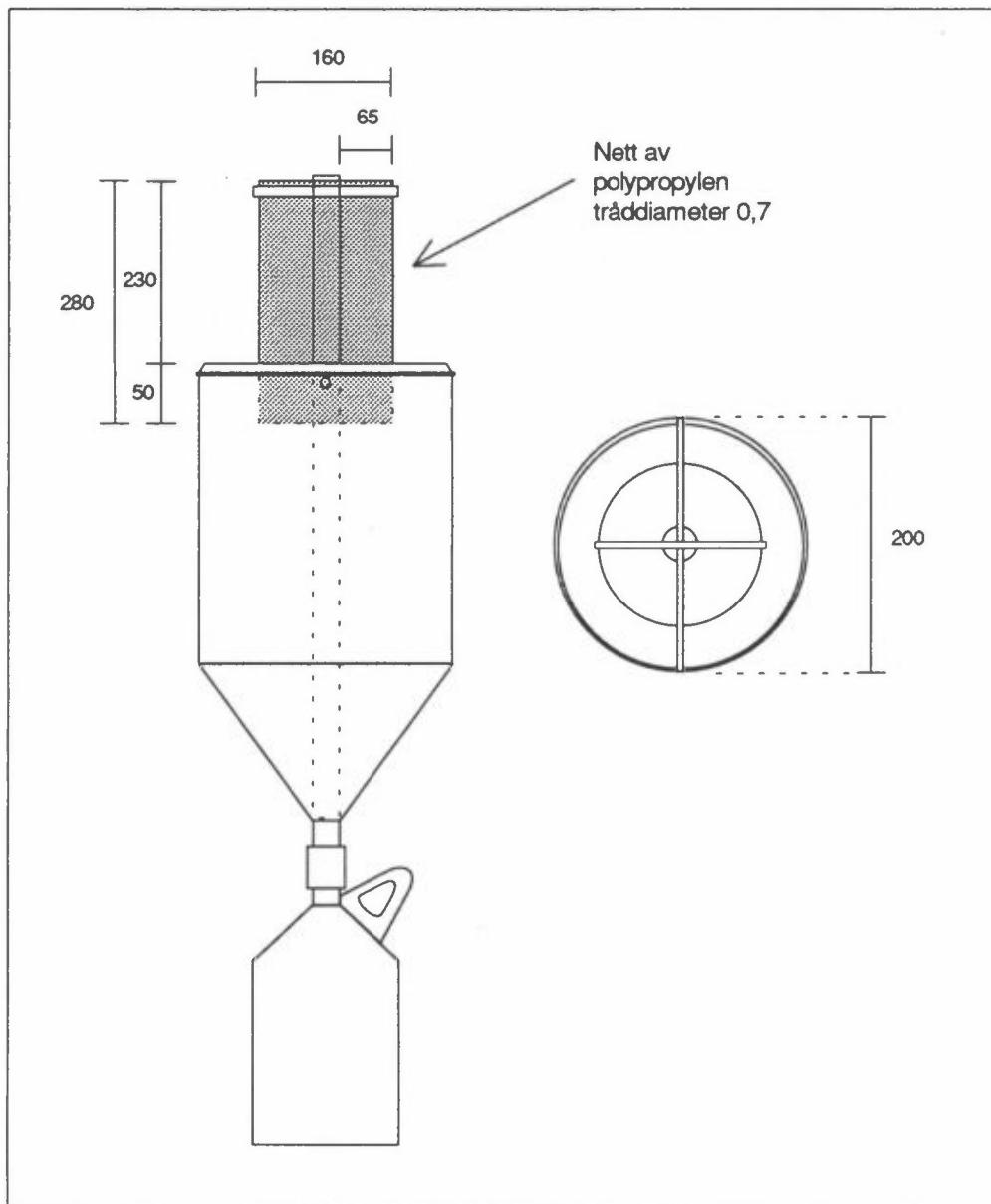
- Sotkonsentrasjonen i luften var størst i de siste ukene av kvartalet. Dette falt sammen med de høyeste konsentrasjonene av ioner både i nettsamler og avrenningsprøvetakerne på Monolitten.
- Sotkonsentrasjonen i parken ved Monolitten var som ventet noe lavere enn i Oslo by for øvrig (Hagen, 1992). I oktober og desember var konsentrasjonene (døgnmiddel) i parken henholdsvis 17 og 33 µg/m³, mens den på f.eks. Briskeby var henholdsvis 23 og 53 µg/m³. Selv om målingene på Briskeby og Monolitten viste relativt god samvariasjon, var toppverdiene gjerne atskillig høyere på Briskeby (vedlegg, tabell V1A).
- Sotkonsentrasjonen i Vigelandsparken varierte stort sett i takt med NO₂-nivået, som antyder at biltrafikken er hovedkilden også til sot.

5. Referanser

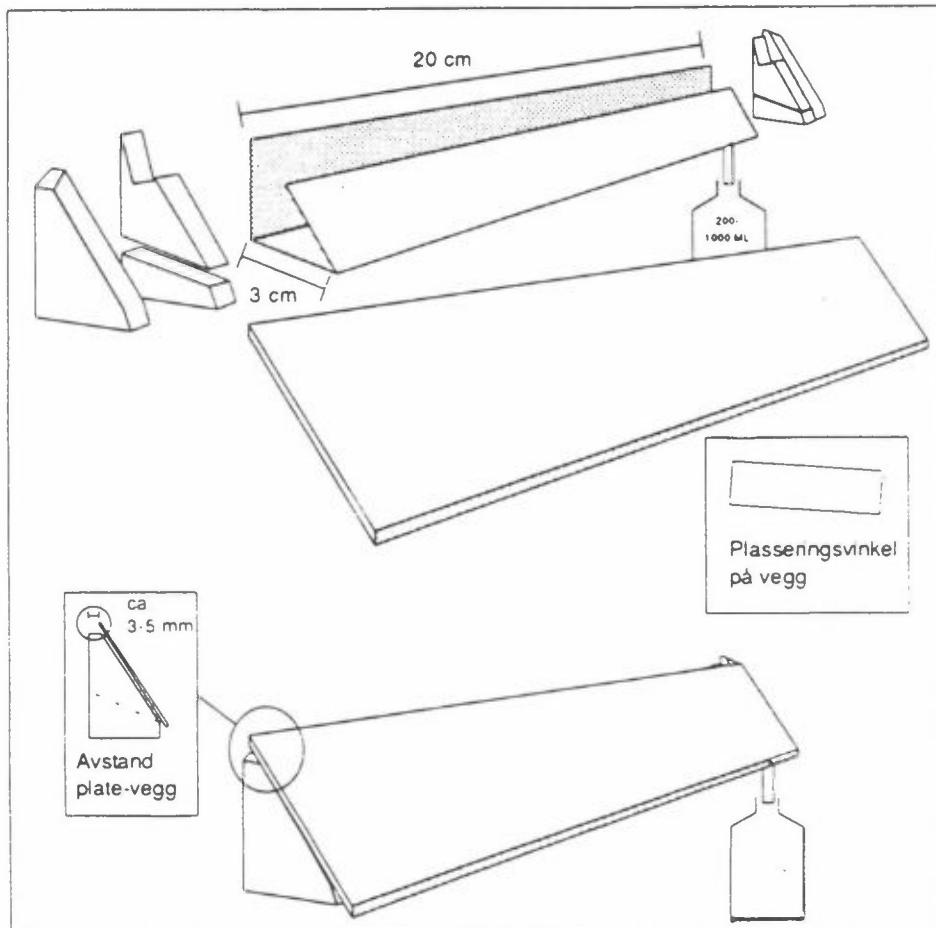
Hagen, L.O. (1992) Rutineovervåking av luftforurensning. April 1991-mars 1992.
Lillestrøm (NILU OR 66/92).

Vedlegg

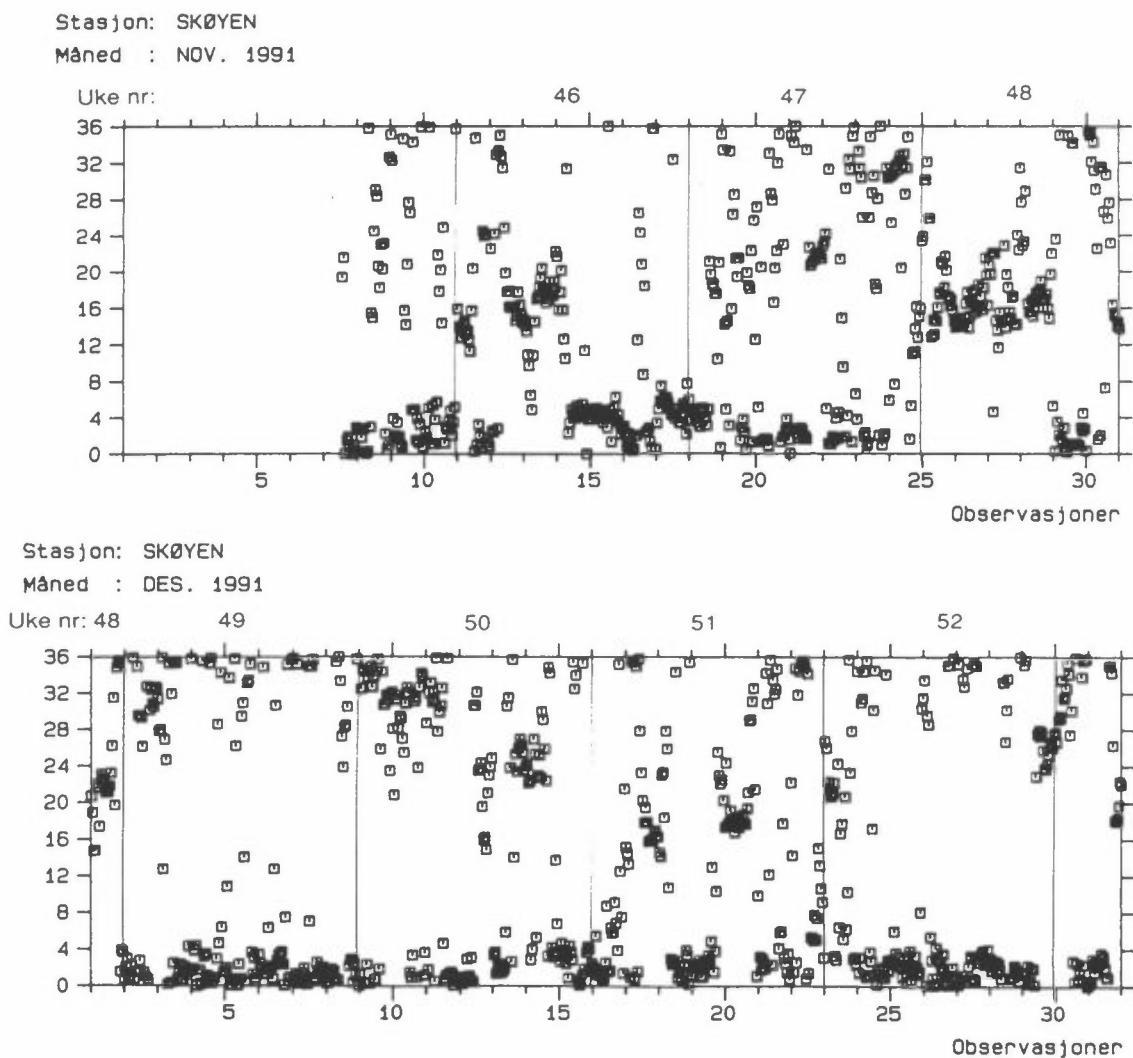
Figurene V1 til V21
Tabellene V1 til V7

Figur VI: Skisse av nettsamler. Prøvetaker for tåke og andre aerosoler. Målene er angitt i mm. Figuren til høyre er trakten sett ovenfra.

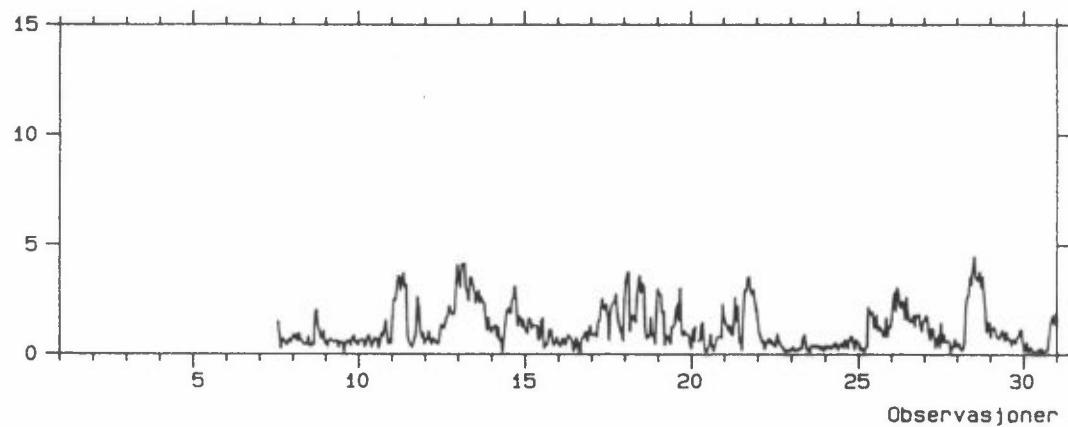
Figur V2: NILUs avrenningsprøvetaker.

Figur V3: Vindretning (oppgett i grader 0-360°).

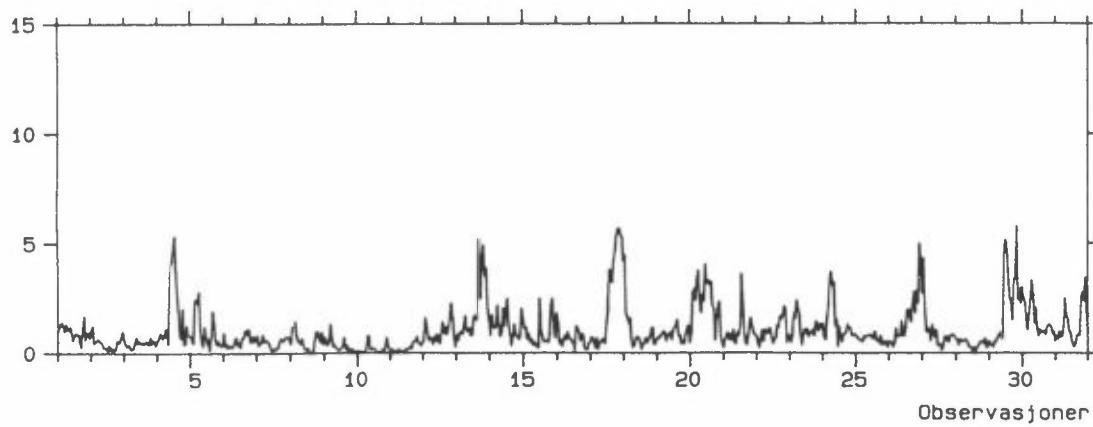
Stasjon: SKØYEN

Måned : NOV. 1991

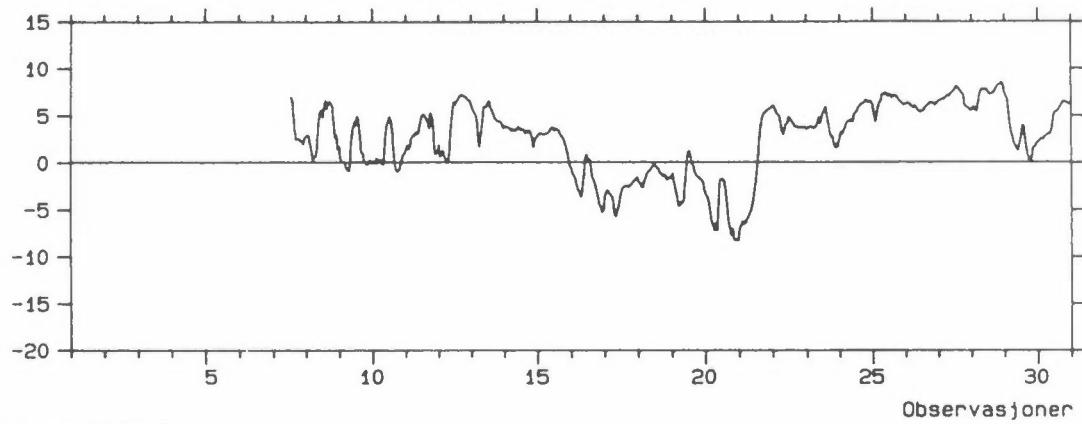
Stasjon: SKØYEN

Måned : DES. 1991

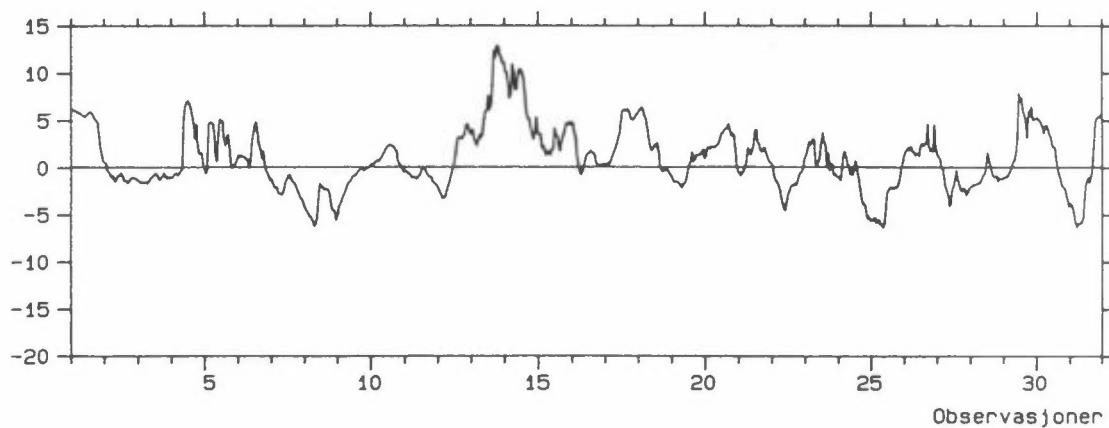

Figur V4: Windstyrke i ms⁻¹.

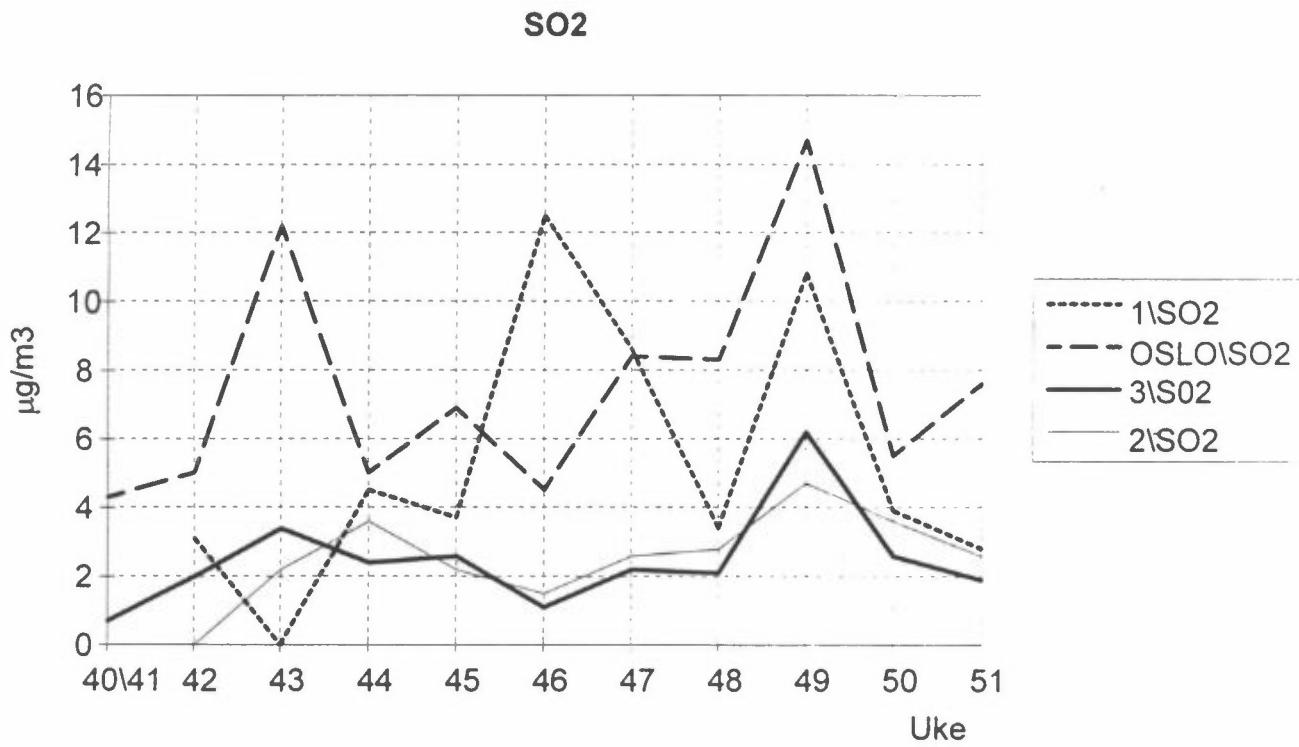
Stasjon: SKØYEN
Måned : NOV. 1991

Stasjon: SKØYEN
Måned : DES. 1991

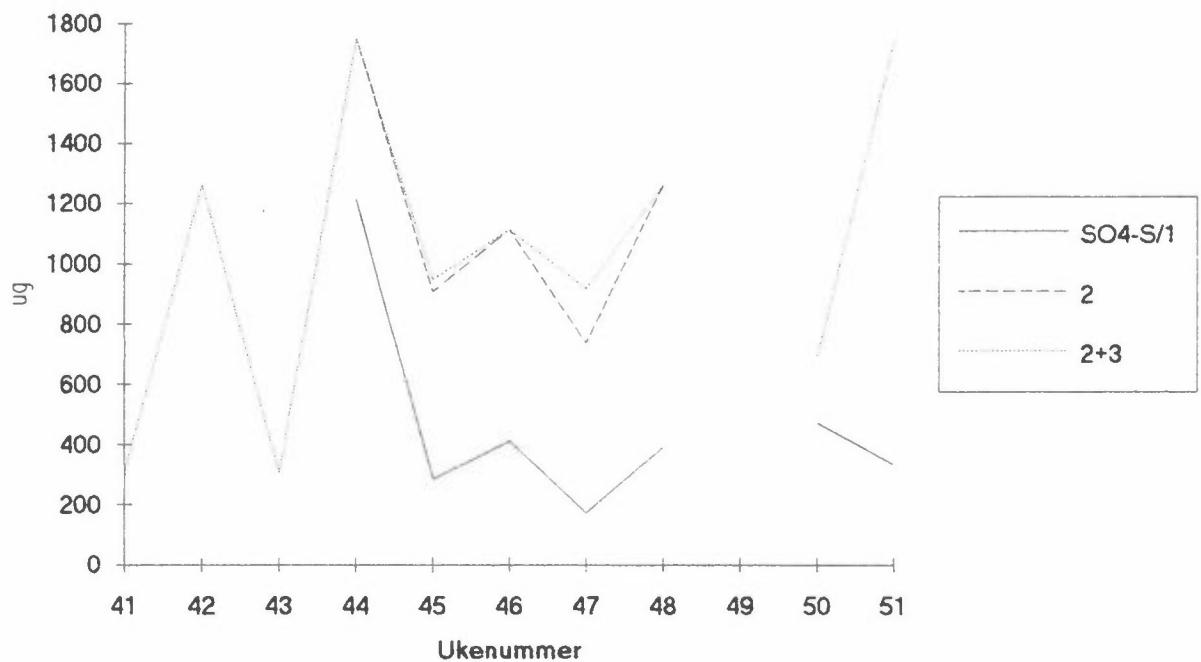
Figur V5: Temperatur (°C).

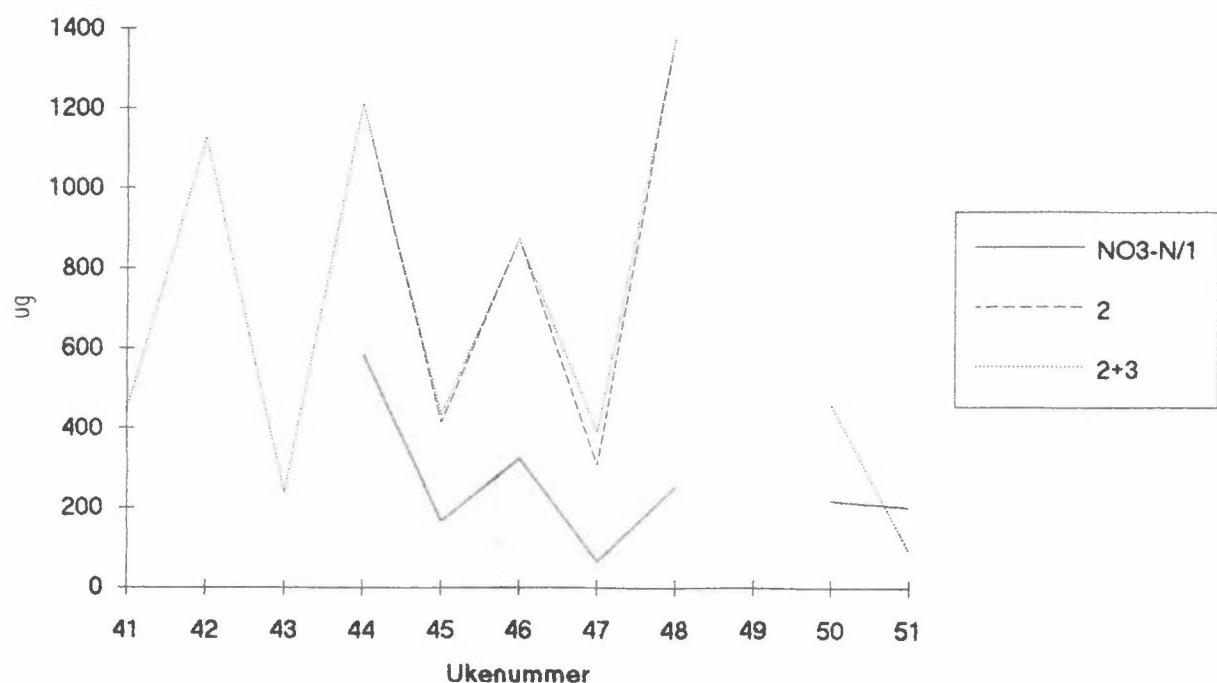
Figur V6: SO₂-konsentrasjoner målt med PP i 3 målepunkter i Vigelandsparken.
Målinger fra Oslo sentrum er også tatt med.

Figurene V7 til V14

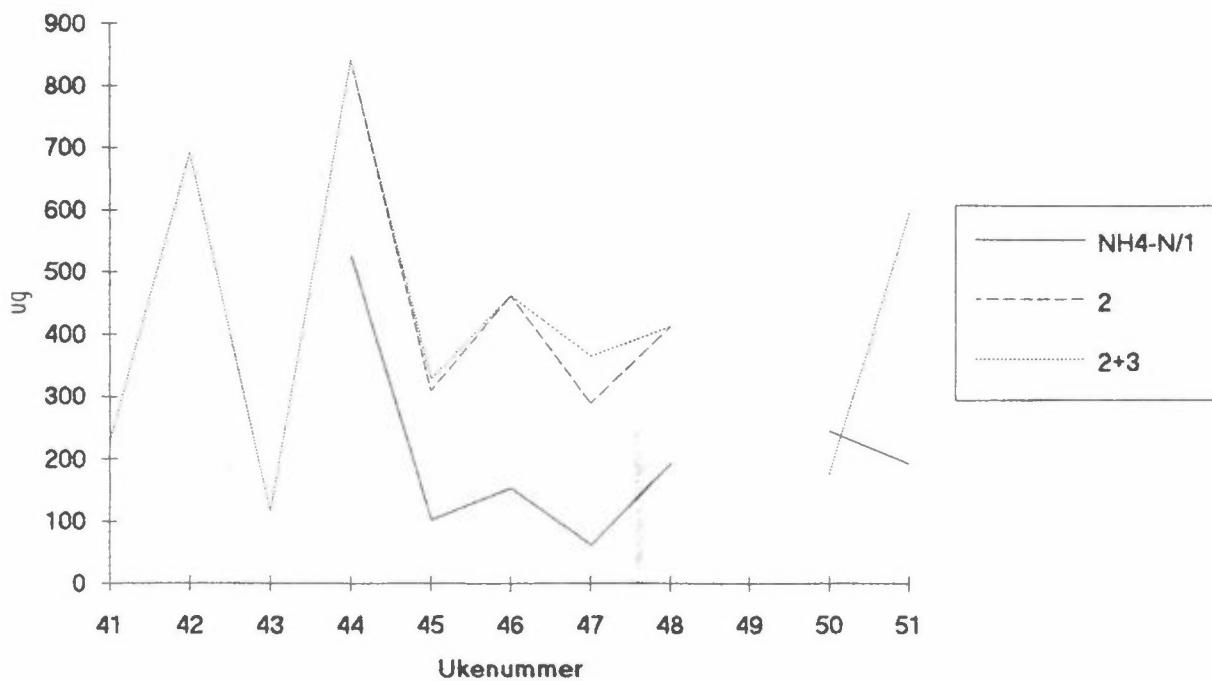
*Figurene er konstruert på grunnlag av tabell V4 og viser mengden
avsatte ioner (μg) i nedbør (1), nettsamler (2) og i summen av avsetning i
nettsamler og skyllevannet (2+3). Det er vist et diagram for hver ion over hele
forsøksperioden i Vigelandsparken,
4. kvartal 1991.*

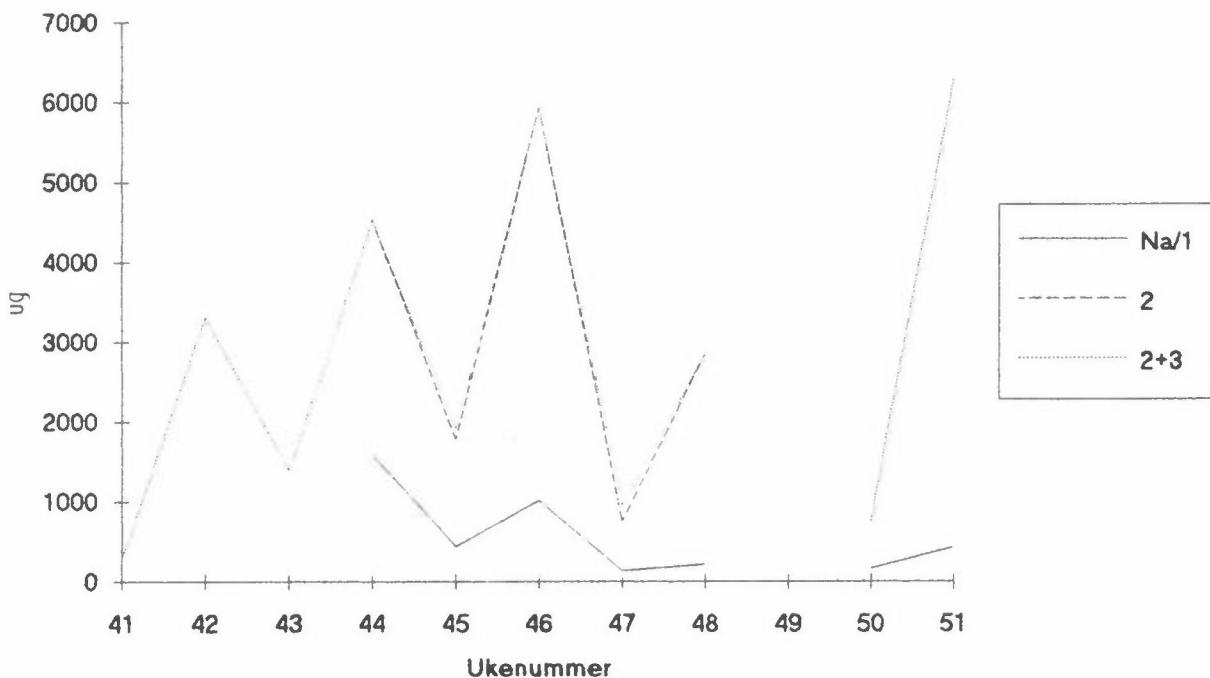
Figur V7 (se tekst side 27).

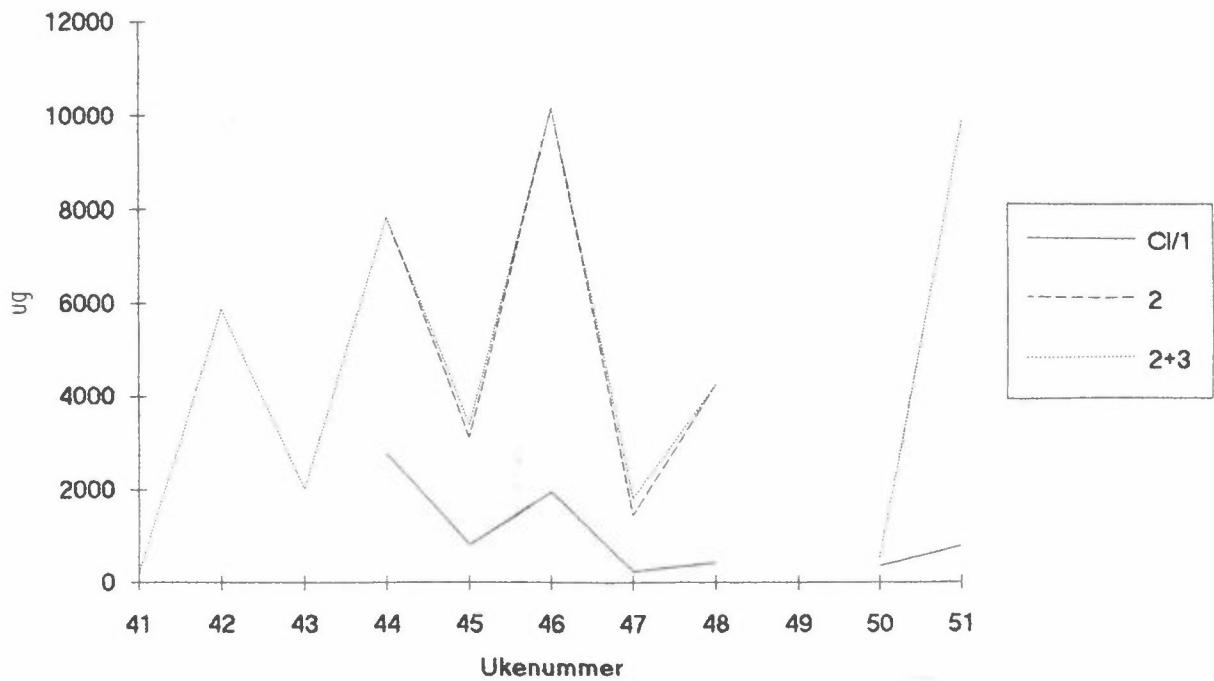
Figur V8 (se tekst side 27).

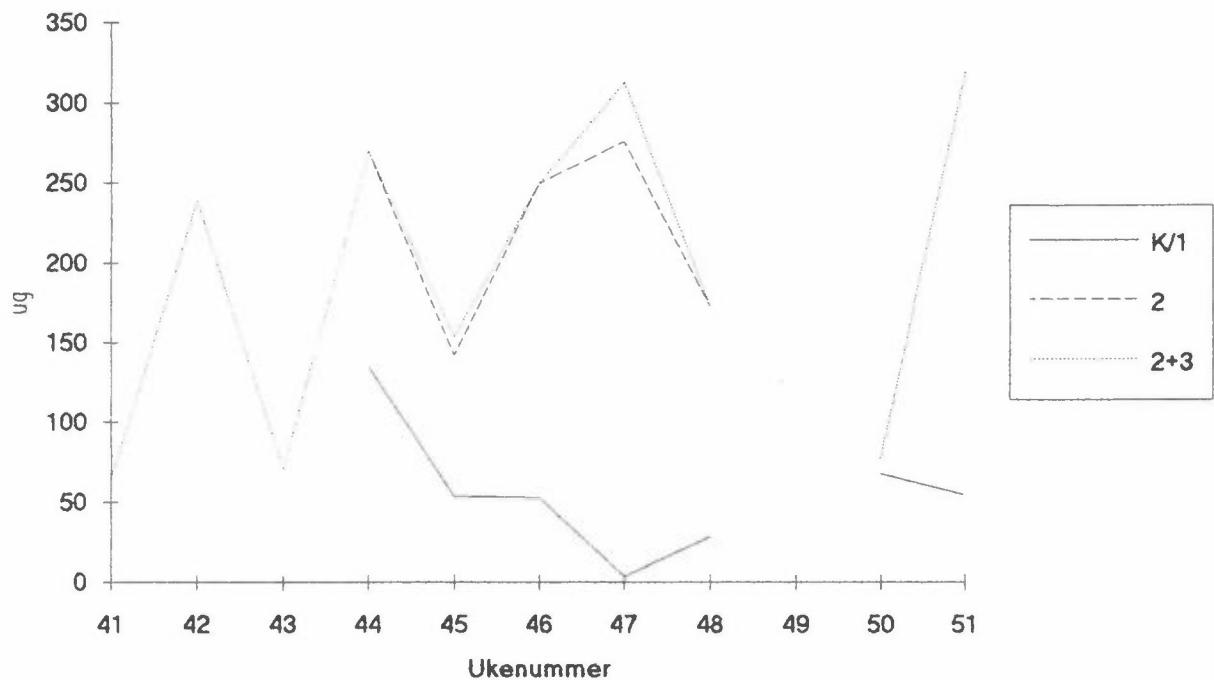
Figur V9 (se tekst side 27).

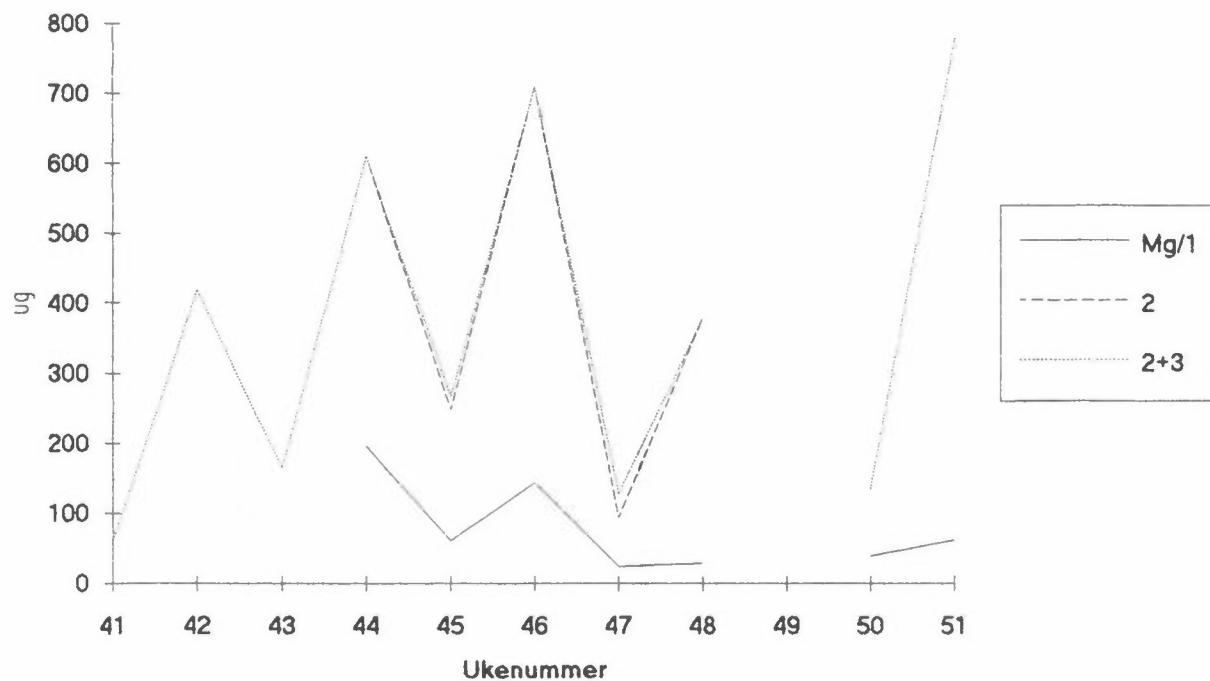
Figur V10 (se tekst side 27).

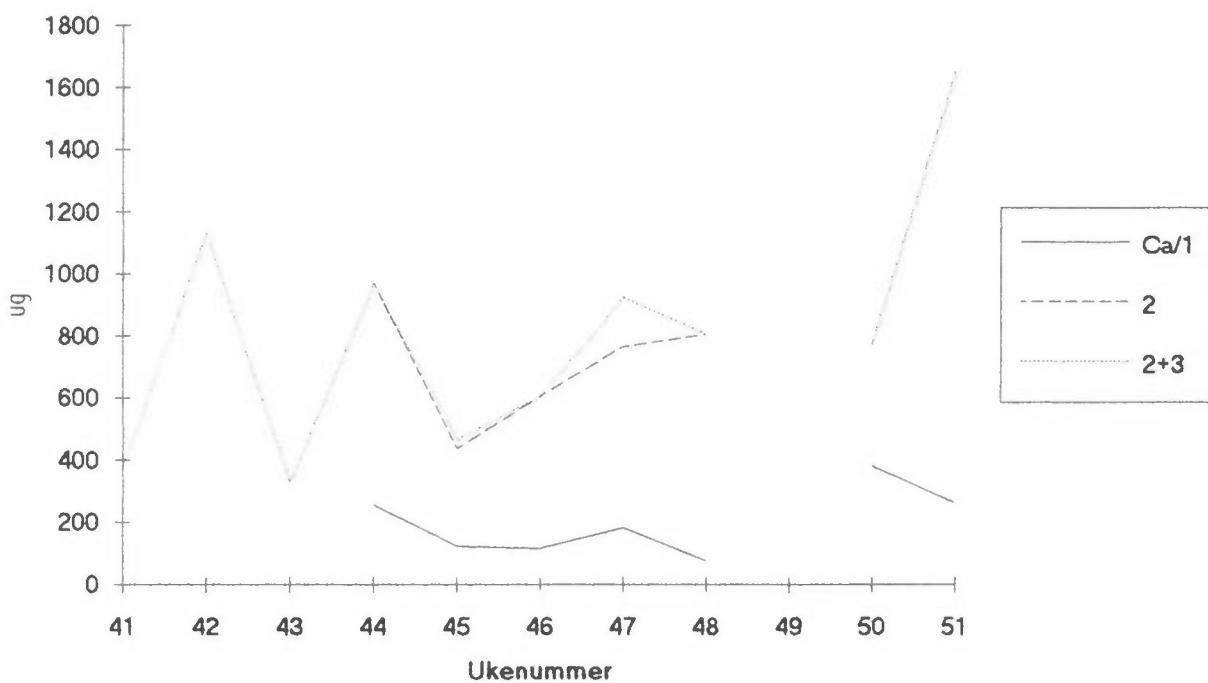
Figur VII (se tekst side 27).

Figur VII (se tekst side 27).

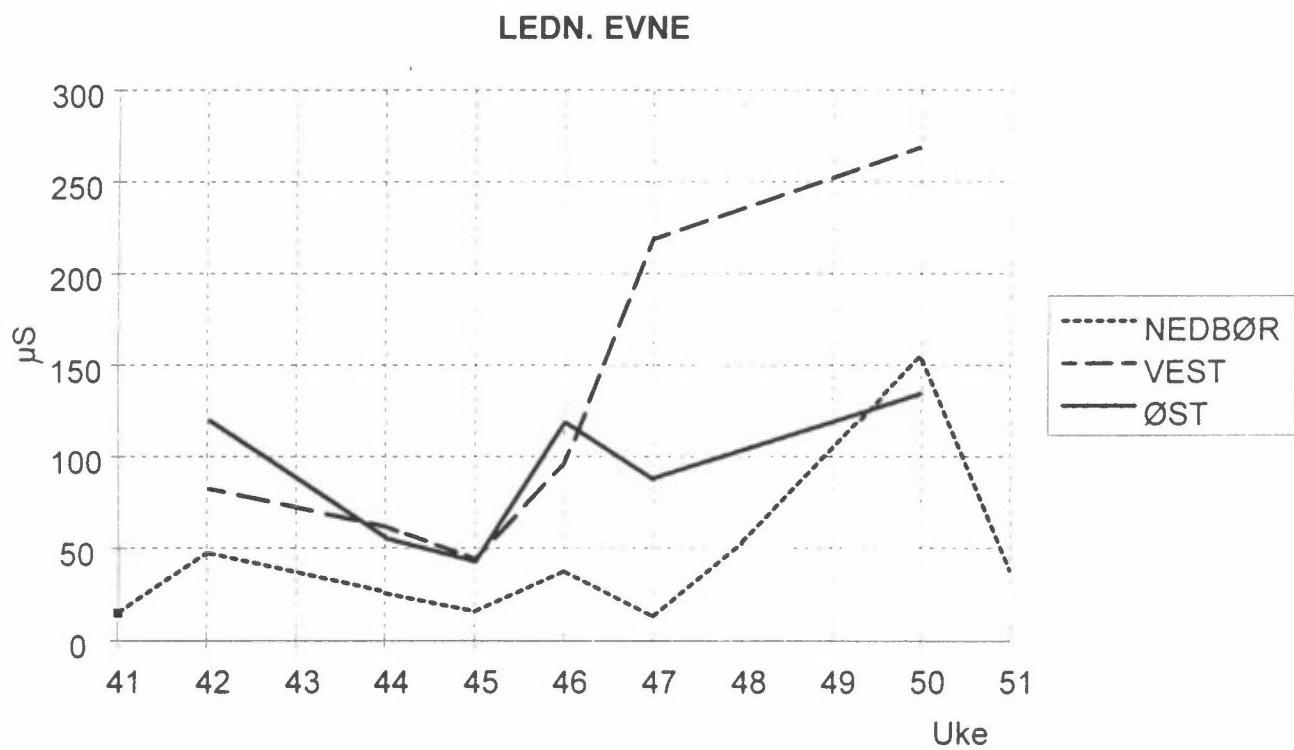
Figur V13 (se tekst side 27).

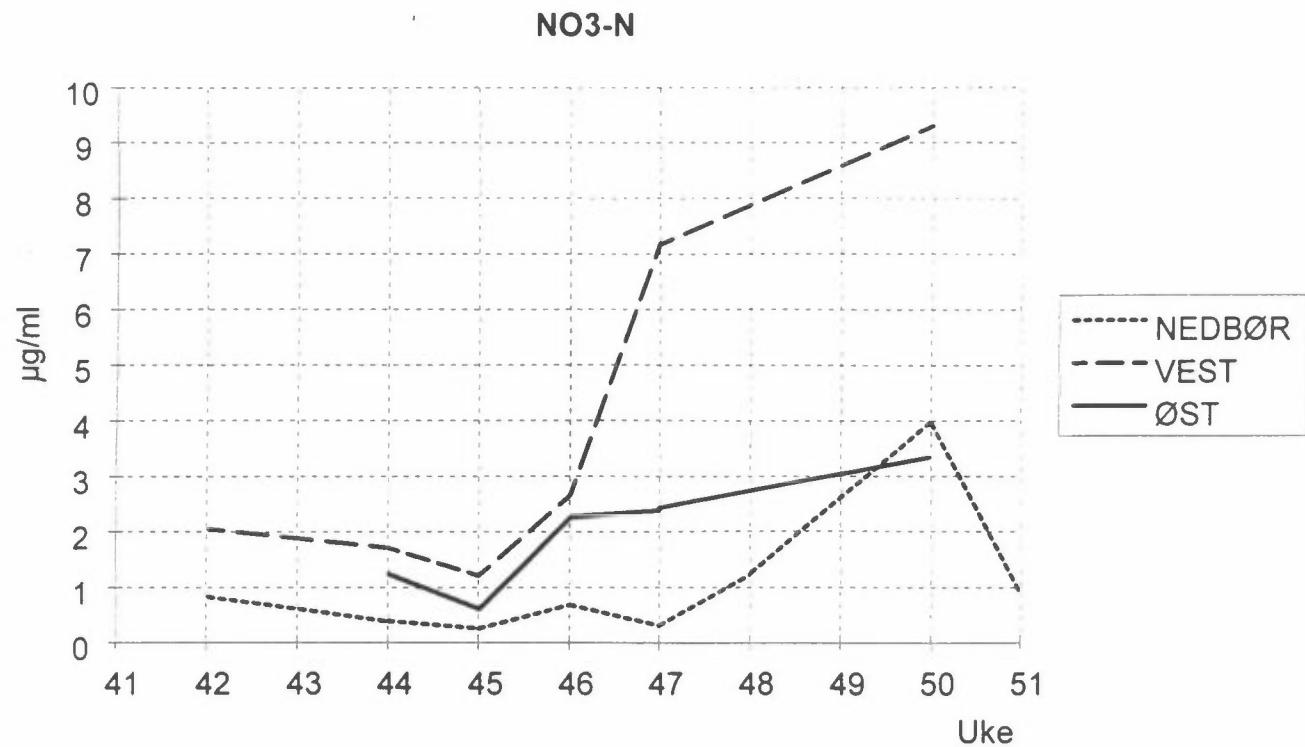
Figur V14 (se tekst side 27).

Figurene V15 til V21

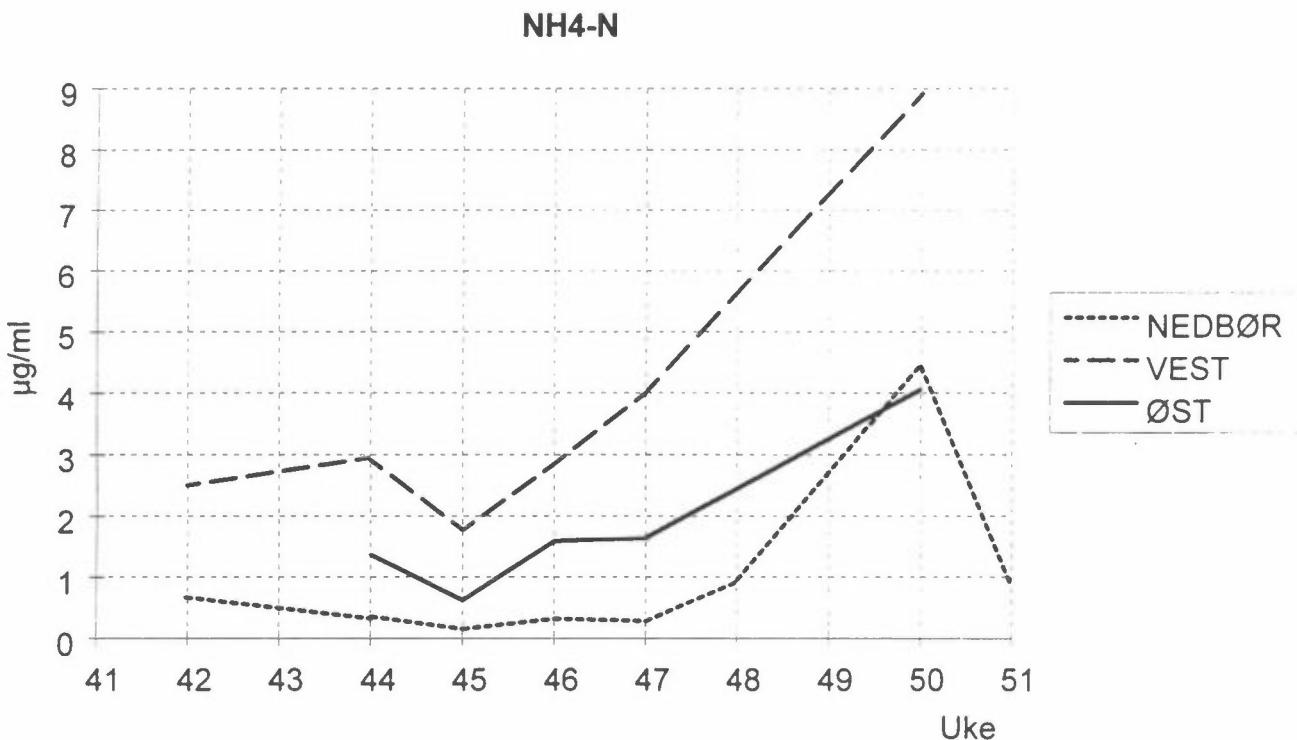
Ionekonsentrasjoner av ulike ioner i avrenningsvannet fra Monolittens vest- og østside og i nedbøren, 4. kvartal 1991.

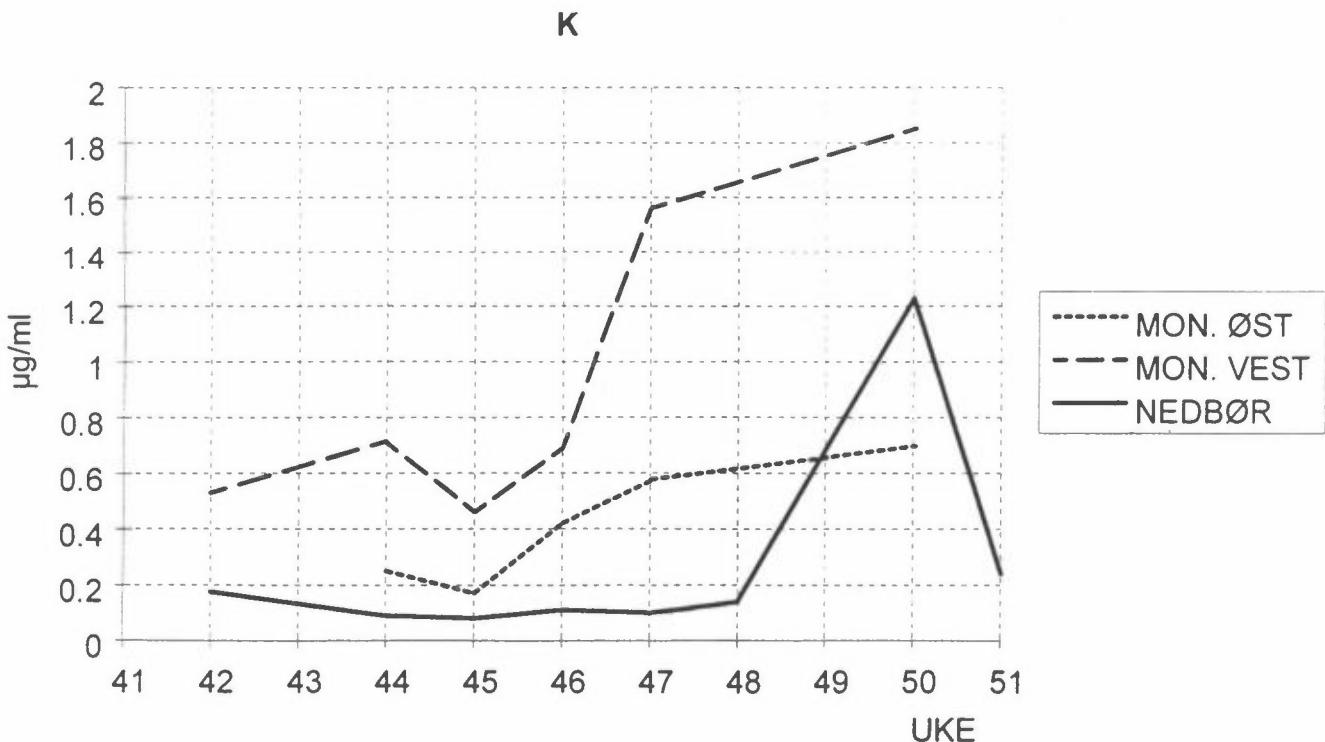
Figur VI5 (se tekst side 33).

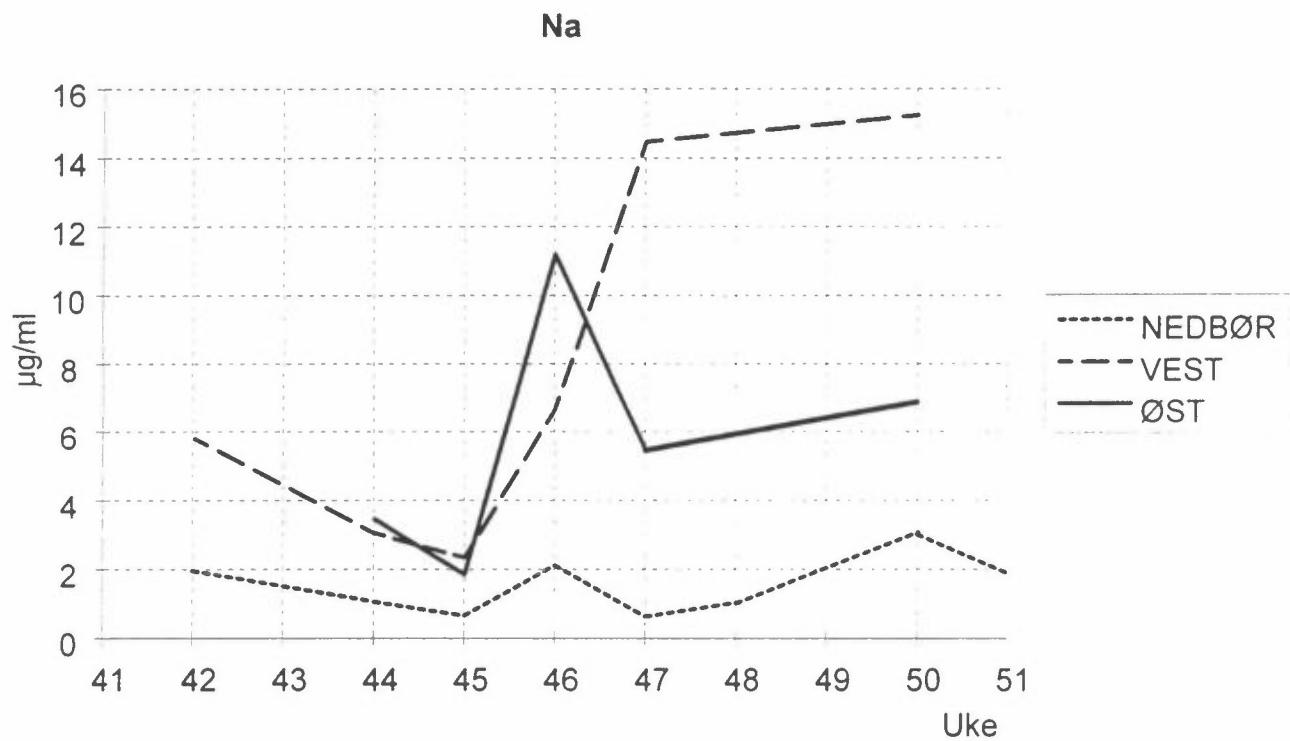
Figur VI6 (se tekst side 33).

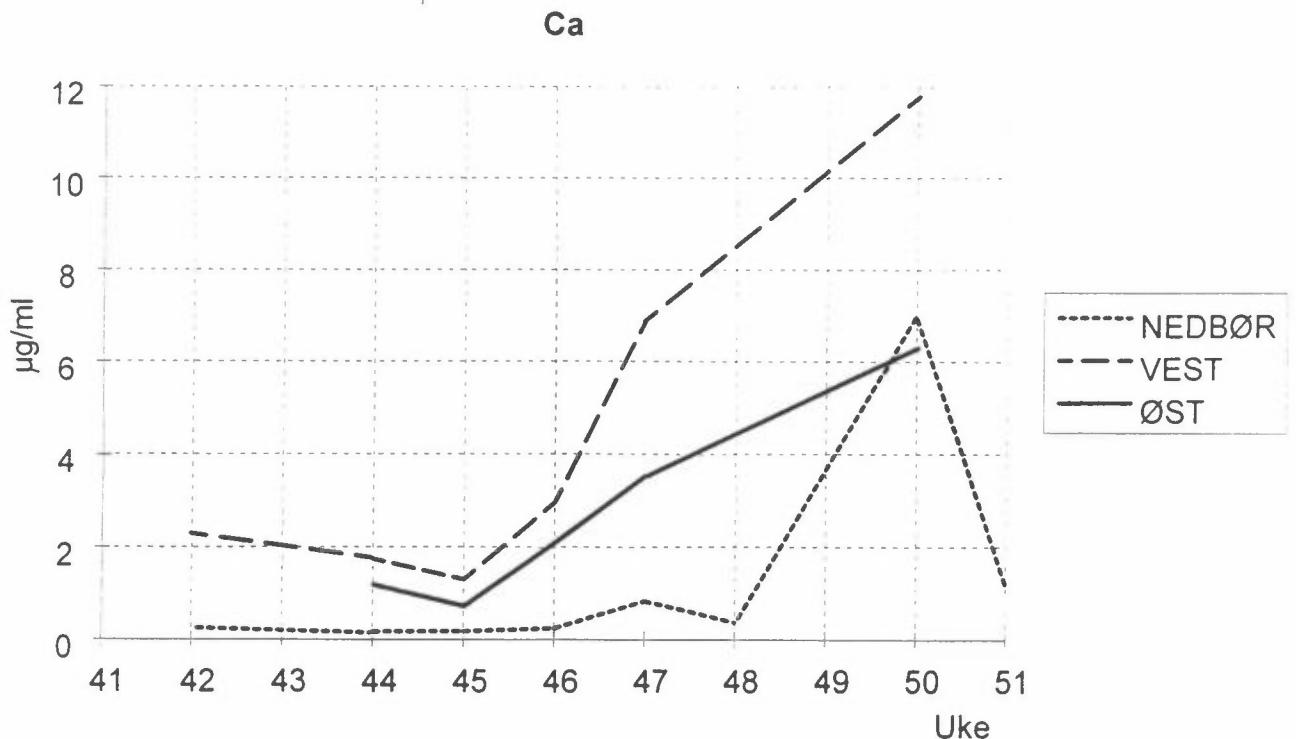
Figur VI7 (se tekst side 33).

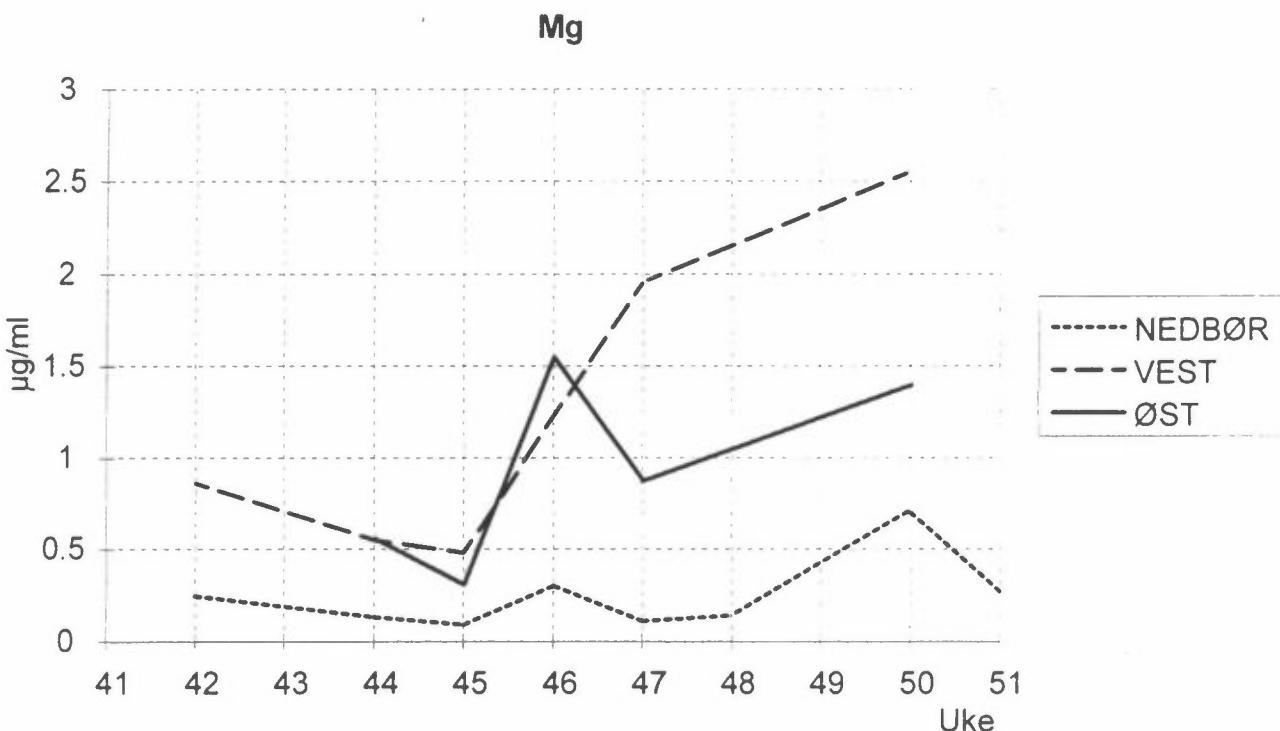
Figur VI8 (se tekst side 33).

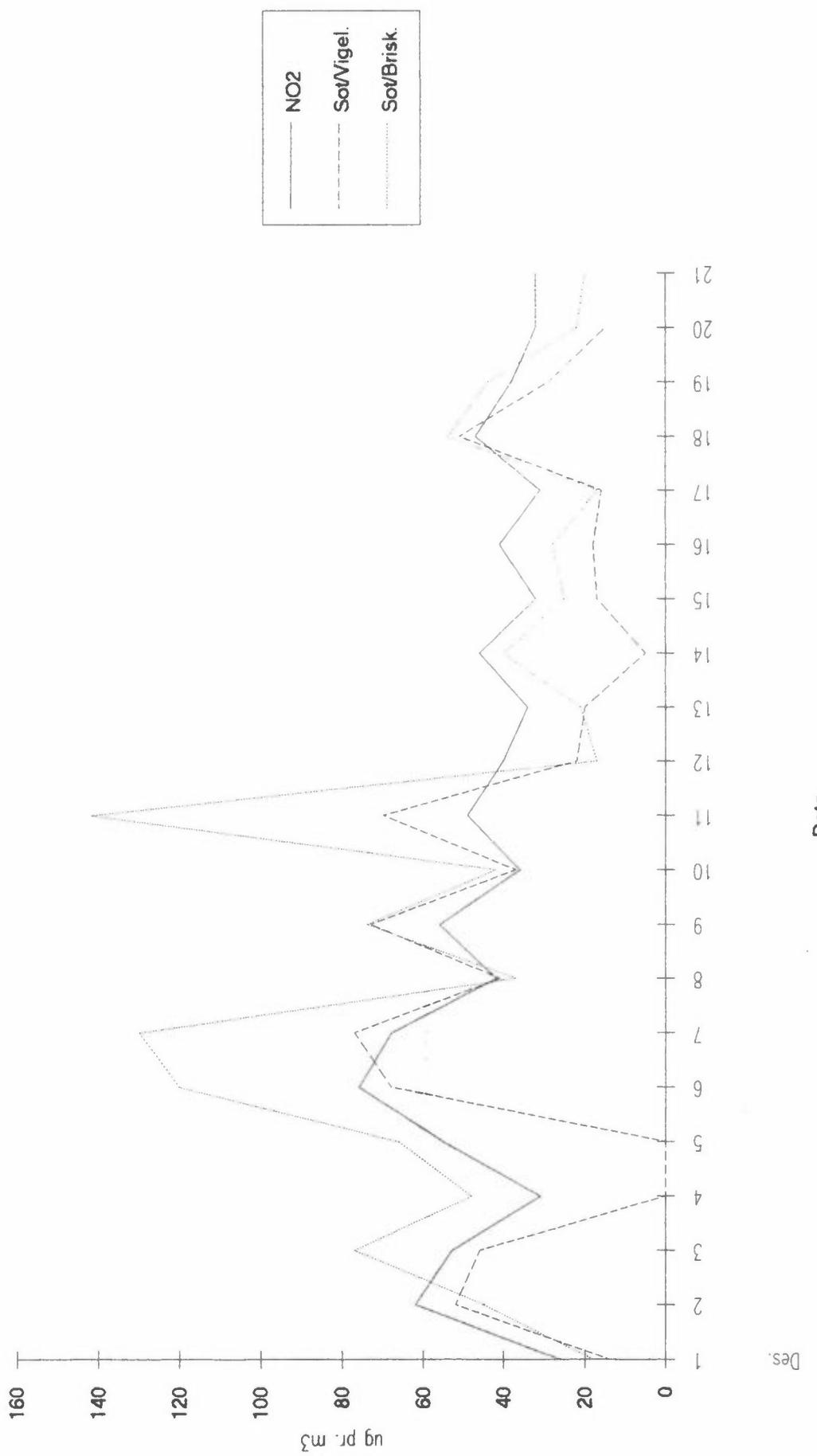
Figur V19 (se tekst side 33).

Figur V20 (se tekst side 33).

Figur V21 (se tekst side 33).

Figur V22: Koncentrasjonene ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) av NO_2 og sot ved Monolitten og koncentrasjonen av sot på Briskeby brannstasjon i desember 1991.

Tabell VI: Resultater av gassmålinger ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) i Vigelandsparken. Det er også tatt med målinger fra Skøyen gård og Oslo sentrum (Hausmannsgate) for sammenlikning. Tidsperioden er 4. kvartal 1991.

Uke nr.	Målepkt. 1			Målepkt. 2			Målepkt. 3			Skøyen gård			Oslo sentrum	
	NO ₂		SO ₂	NO ₂		SO ₂	NH ₃		(KI)		NO ₂	SO ₂	NO ₂	SO ₂
	(KI)	(TEA)	(KI)	(KI)	(TEA)	(KI)	(KI)	(TEA)	(KI)	(TEA)	(KI)	(TEA)	(KI)	(TEA)
40+41	25,8	-	18,2	-	-0	19,1	-	20,7	0,7	-0	-	-	38,0	4,3
42	27,3	3,1	18,1	-0	-0	18,7	16,0	11,61)	2,0	1,0	-	-	43,0	5,0
43	38,9	-0	32,4	2,2	12,5(?)	30,2	32,6	22,1	3,4	12,6(?)	-	-	33,0	12,2
44	32,2	4,5	25,6	3,6	-0	21,7	20,3	31,42)	2,4	-0	-	-	36,0	5,0
45	38,6	3,7	26,2	2,2	-0	28,5	23,0	39,73)	2,6	-0	-	-	23,22)	45,0
46	22,4	12,5	23,6	1,5	-0	21,4	25,8	40,0	1,1	-0	-	-	41,0	6,9
47	18,3	8,6	12,6	2,6	-0	26,1	38,6	43,6	2,2	-0	-	-	54,0	4,5
48	26,2	3,4	18,9	2,8	-0	24,7	27,8	33,5	2,1	1,2(?)	-	-	37,0	8,4
49	44,1	10,8	35,9	4,7	-0	39,9	44,2	55,2	6,2	-0	-	-	35,2	8,3
50	33,4	3,9	29,3	3,6	-0	24,8	-	41,9	2,6	1,0	-	-	49,5	14,7
51	29,9	2,8	22,0	2,6	-0	26,2	(64,8)	36,81)	1,9	-0	-	-	42,4	5,55)
Middel	30,2	5,3	23,4	2,6	-0	25,0	28,5	33,1	2,3	<1,0	-	-	46,04)	7,6
											36,8		44,7	7,5

Noen uker hadde ikke full måleserie: 1) 6 døgn, 2) 4 døgn, 3) 3 døgn, 4) 1 døgn, 5) 2 døgn.

Tabell VIA: Døgnmidler og ukemidler av NO₂ og sot i Vigelandsparken for 4. kvartal 1991. For sammenlikning er det også tatt med døgnmidler for sot fra bystasjonen Briskeby for oktober og november.

Dato	Uke	NO ₂ µg/m ³	Ukemiddel	Sot µg/m ³	Ukemiddel	Briskeby sot	Dato	NO ₂ µg/m ³	Ukemiddel	Sot µg/m ³	Ukemiddel	Briskeby sot
911001		21,12	6,4				911028	34,71		20,7		31
911002		23,63	7,1				911029	28,84		20,3		31
911003		44,01	23,5				911030	39,31		18,2		31
911004		16,63	5,9				911031	22,55		11,5		7
911005		19,26	7,3				911101	(4 d)				
911006		23,94	9,7				911102					
911007		33,72	14,3				911103	44				
911008		13,22	18,5				911104	28,80		4,9		
911009		24,88	13,3				911105	37,96		11,2		
911010		16,26	11,7				911106	52,26		29,4		
911011	40	14,89	10,7				911107	(3 d)				
911012	8	12,69	12,69				911108					
911013	41	5,20	20,7				911109	45				
911014		10,45	13,9	12			911110	39,7				
911015		17,48	15,9				911111	67,31		30,5		
911016		10,54	6,0				911112	43,78		14,1		
911017		11,23	5,8				911113			5,3		
911018	(6 d)	3,63	-1,9				911114			7,9		
911019		(-1,71)	2,5				911115			11,1		
911020	42	16,00	11,6	11			911116	47,35		29,0		
911021		23,97	29,9				911117	46		40,0		
911022		19,34	17,2				911118			35,00		
911023		22,24	29,7				911119			50,76		
911024		33,18	54,9				911120			62,06		
911025		28,77	49,1				911121			31,75		
911026		14,70	12,5				911122			48,53		
911027	43	12,61	22,1	31	25		911123			41,02		
							911124	47		36,32		
										43,6		
											16,1	
												37

Tabell VI A, forts.

Dato	Uke	NO ₂ µg/m ³	Sot Ukemiddel	Briskeby sot	Dato	Uke	NO ₂ µg/m ³	Sot Ukemiddel	Briskeby sot
911125		29,35	10,2		9111209		56,40	72,9	
911126		35,10	17,6				35,59	37,2	
911127		34,21	-1,9		9111210		49,31	70,1	42
911128		39,08	10,1		9111211		40,31	21,8	142
911129		42,79	47,4		9111212				17
911130		28,02	20,5		9111213		33,72	20,2	
9111201	48	26,14	33,5	20	9111214		45,88	4,6	21
9111202		61,59	13,5		9111215	50	32,00	41,9	40
9111203		53,34	51,9				16,8	35	25
9111204		31,17	45,5		9111216		40,93	17,6	28
9111205		55,49	-2,0				30,64	15,6	17
9111206		75,53	-2,0		9111217				
9111207		67,70	67,7		9111218		47,26	50,5	54
9111208	49	41,50	55,2	57	9111219	(6 d)	38,10	29,1	44
			40,8	37	9111220		32,42	14,8	22
					9111221	51	31,70	36,8	
								26	

Tabell V2: Ionekonsentrasjonen i nedbøren fra Vigelandsparken 4. kvartal 1991 ($\mu\text{g}/\text{ml}$).

Uke nr.	mm	pH	Cond.	NEDBØR-KJEMI						
				NO ₃ -N	SO ₄ -S	Na	K	Ca	Mg	NH ₄ -N
41	0,1		15,1							
42	10,8	4,22	46,2	3,93	0,84	1,32	1,98	0,18	0,31	0,24
43	0									0,67
44	47,8	4,47	25,5	1,85	0,39	0,81	1,06	0,09	0,17	0,13
45	21,7	4,78	15,9	1,21	0,25	0,42	0,65	0,08	0,18	0,09
46	15,3	4,34	37,3	4,08	0,68	0,86	2,11	0,11	0,24	0,30
47	7,0	5,45	13,0	1,12	0,31	0,78	0,63	0,10	0,83	0,11
48	6,7	4,08	52,9	2,05	1,22	1,86	1,03	0,14	0,36	0,14
49	0									0,92
50	1,8	3,97	153,2	6,33	3,96	8,60	3,02	1,23	6,94	0,70
51	7,3	4,61	37,9	3,45	0,88	1,46	1,89	0,24	1,15	0,27
										0,84

Tabell V3: Ionekonsentrasjonen i "nettsamler"-vannet og skyllvann for nett. Vigelandsparken 4. kvartal 1991 ($\mu\text{g/ml}$).

NETTSAMLER											
Uke nr.	ml	pH	Cond.	Cl	NH ₃ -N	SO ₄ -S	Na	K	Ca	Mg	NH ₄ -N
41	9,4	5,31	26,7								
42	314,0	4,09	122,7	13,43	3,32	3,57	7,27	0,61	3,25	0,98	2,05
43	0										
44	998,5	4,39	58,7	7,82	1,21	1,75	4,53	0,27	0,97	0,61	0,84
45	593,5	4,89	34,8	5,25	0,70	1,02	3,01	0,24	0,74	0,42	0,52
46	480,4	4,33	107,7	21,14	1,82	2,32	12,35	0,52	1,26	1,48	0,96
47	238,6	5,84	55,3	5,99	1,28	3,07	3,16	1,15	3,19	0,39	1,20
48	160,1	3,95	230,9	26,50	8,64	7,89	17,78	1,08	5,03	2,37	2,57
49	0										
50	3,1		413,4								
51	169,6	4,48	305,3	58,27	0,54	10,25	36,98	1,88	9,73	4,59	3,50
SKYLLING NETTSAMLER											
Uke nr.	ml	pH	Cond.	Cl	NO ₃ -N	SO ₄ -S	Na	K	Ca	Mg	NH ₄ -N
41	91,1	4,84	78,3	2,34	5,01	3,45	3,13	0,72	4,22	0,68	2,55
42	40,8	5,75	160,9	40,66	2,00	3,42	25,58	1,17	2,65	2,76	1,13
43	69,1	5,64	159,5	29,64	3,51	4,50	20,55	1,04	4,87	2,41	1,70
44	0										
45	50,2	4,97	29,7	5,40	0,40	0,80	2,85	0,23	0,57	0,38	0,39
46	0										
47	40,8	5,47	78,9	9,13	2,11	4,53	5,08	0,93	3,94	0,84	1,89
48	0										
49	0										
50	75,4	5,24	149,3	7,15	6,11	9,23	10,1	1,03	10,30	1,80	2,35
51	0										

Tabell V4: Vannmengde (ml) i nedbør (1), nettsamler, A (2) og til skylling for nett, B (2) samt totalt ionearsetning (μg) for de tre kategoriene og dessuten i summen av (2) og (3). Vigelandsparken 4. kvartal 1991.

NEDBØR / NETTSAMLER - KJEMI - AVSETNING											
	Nedbør	Netts-A	Netts-B	N03-N/1	2	3	2+3	SO4-S/1	2	3	2+3
Uke nr.											
41	4	10	90	451	451	311	311	3	211	211	2+3
42	340	315	40	286	1046	80	1126	449	137	1262	3313
43	0	0	65	239	239	306	306	306	2016	4230	1023
44	1500	1000	0	586	1210	1210	1750	1750	2775	7820	1397
45	680	590	50	170	413	20	433	286	40	948	4530
46	480	480	0	326	874	874	413	1114	1114	1919	282
47	220	240	40	68	307	84	391	172	737	1958	5928
48	210	160	0	256	1382	391	1262	1262	431	1438	203
49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4240	961
50	55	3	75	218	458	458	473	692	692	348	2845
51	228	170	0	201	92	92	333	1743	1743	787	6287
Total* (mg)				1,9	6	3,7	6	9,7	9,7	8,7	26,5
Kolonne 2+3 / Kolonne 1					3,2			2,6			5,6

*) Bare tall som samtidig finnes i kolonne 1 og 2+3 er her tatt med

NEDBØR											
	K1	2	3	2+3	Ca/1	2	3	2+3	Mg/1	2	3
Uke nr.											
41			65	65	380	380			61	61	2+3
42	61	192	47	239	105	1024	106	1130	82	305	230
43			71	71	331	331			110	419	45
44	136	270		255	970		970	195	610	164	691
45	54	142	12	154	437	29	466	61	248	19	116
46	53	250	115	605	605		605	144	710	102	840
47	4	276	37	313	183	786	158	924	24	34	327
48	29	173	173	76	805		805	29	379	379	0
49											461
50	68		77	382	773				135	135	0
51	55	320		320	262	1654	1654	62	780	192	595
Total* (mg)				1,8	1,5			7,3	0,6	3,4	3,9
Kolonne 2+3 / Kolonne 1				3,6				4,9		5,7	2,3

*) Bare tall som samtidig finnes i kolonne 1 og 2+3 er her tatt med

Tabell V5: Forholdstall mellom ionekonsentrasjoner i nedbør, nettsamler og avrenningsvann.

I = nedbør, 2 = nettsamler, 3 = skyllerlevann for nettsamler, 4 = skyllerlevann for nettsamler, 5 = avrenningsvann, vest, \emptyset st.

Uke nr.	SO ₄ -S : NO ₃ -N					Cl : Na					Na : K					Ca : K				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
41	-	0,7	-	-	-	-	0,7	-	-	-	-	-	4,4	-	-	-	-	6,0	-	-
42	1,6	1,1	1,7	1,5	-	2,0	1,8	1,6	1,9	-	10,0	12,2	21,3	11,2	-	1,7	5,3	2,3	4,2	-
43	-	1,3	-	-	-	-	1,4	-	-	-	-	20,6	-	-	-	-	4,7	-	-	
44	2,0	1,5	-	1,7	1,7	1,7	1,7	-	2,0	1,9	11,0	15,0	-	4,3	13,9	1,9	3,6	-	2,5	4,8
45	1,3	1,4	2,0	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,2	2,0	8,0	15,0	14,5	5,1	10,9	2,3	3,1	2,5	2,8	4,4
46	1,3	1,3	-	1,3	1,3	2,0	1,7	-	2,1	1,8	19,2	24,8	-	9,6	26,7	2,2	2,4	-	4,3	5,0
47	2,7	2,4	2,1	2,2	2,3	1,8	1,9	1,8	1,2	1,4	6,3	2,7	5,7	9,3	9,6	8,3	2,8	4,2	4,4	6,2
48	1,6	0,9	-	-	2,1	1,5	-	-	-	-	7,4	16,2	-	-	-	2,6	4,7	-	-	-
49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
50	2,2	-	1,5	1,8	2,5	2,1	-	0,7	1,3	1,2	2,4	-	10,1	8,2	10,0	5,6	-	10,0	6,4	9,1
51	1,7	(20,6)	-	-	-	1,8	1,6	-	-	-	7,9	19,5	-	-	-	4,8	5,1	-	-	-
$\emptyset \rightarrow$	1,8	1,4	1,6	1,7	1,9	1,9	1,7	1,4	1,8	1,7	9,0	15,1	12,8	8,0	14,2	3,7	3,9	5,0	4,1	5,9

Uke nr.	Cl : Mg					NO ₃ -N : NH ₄ -N					SO ₄ -S : NH ₄ -N				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
41	-	3,4	-	-	-	-	2,0	-	-	-	-	-	1,4	-	-
42	16,4	13,7	16,0	13,4	-	1,3	1,6	1,8	0,8	-	2,0	1,7	3,0	1,2	-
43	-	12,3	-	-	-	-	2,1	-	-	-	-	-	2,6	-	-
44	14,2	12,8	-	10,9	11,7	1,1	1,4	-	0,6	0,9	2,3	2,1	-	1,0	1,6
45	13,4	12,5	14,2	11,0	11,9	1,7	1,3	1,0	0,7	1,0	2,8	2,0	2,1	1,0	1,6
46	13,6	14,3	-	11,0	13,3	2,1	1,9	-	0,9	1,4	2,7	2,4	-	1,2	1,9
47	10,2	15,4	10,8	8,5	8,9	1,1	1,1	1,8	1,5	2,8	2,6	2,4	4,0	3,4	-
48	14,6	11,2	-	-	1,3	3,4	-	-	-	2,0	3,1	-	-	-	-
49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	9,0	-	4,0	7,6	5,9	0,9	-	2,6	1,0	0,8	1,9	-	3,9	1,9	2,0
51	12,8	12,7	-	-	-	1,0	0,2	-	-	1,7	2,9	-	-	-	-
$\emptyset \rightarrow$	13,0	13,2	10,1	10,4	10,3	1,3	1,6	1,8	1,0	1,1	2,3	2,4	2,6	1,7	2,1

Tabell V6: Ionekonsentrasjonen i vannet fra avrenning på vest- og østsiden av Monolitt (µg/ml).

AVRENNING / MONOLITT - VEST											
Uke nr.	ml	pH	Cond.	Cl	NH ₃ -N	SO ₄ -S	Na	K	Ca	Mg	NH ₄ -N
41	0										
42	40,8	4,76	83,5	11,38	2,03	3,11	5,93	0,53	2,22	0,85	2,49
43	0										
44	499,3	5,45	62,1	5,99	1,71	2,84	3,06	0,71	1,74	0,55	2,91
45	295,6	5,24	44,3	5,27	1,21	1,82	2,35	0,46	1,30	0,48	1,77
46	219,8	5,06	96,0	13,58	2,66	3,50	6,62	0,69	2,96	1,23	2,85
47	449,0	4,61	219,5	16,66	7,20	15,80	14,44	1,56	6,90	1,95	4,00
48	0										
49	0										
50	169,6	4,66	267,5	19,48	9,26	16,68	15,18	1,85	11,79	2,55	8,92
51	0										
AVRENNING / MONOLITT - ØST											
Uke nr.	ml	pH	Cond.	Cl	NO ₃ -N	SO ₄ -S	Na	K	Ca	Mg	NH ₄ -N
41	0										
42	25,1	4,56	119,3								
43	0										
44	499,3	4,47	55,4	6,55	1,25	2,13	3,48	0,25	1,20	0,56	1,36
45	361,1	4,78	42,9	3,69	0,62	0,99	1,86	0,17	0,74	0,31	0,62
46	279,5	4,24	119,1	20,55	2,28	2,98	11,21	0,42	2,11	1,55	1,59
47	499,3	4,85	87,4	7,84	2,39	5,50	5,46	0,57	3,55	0,88	1,64
48	0										
49	0										
50	65,9	4,59	134,1	8,27	3,31	8,26	6,89	0,69	6,27	1,40	4,04
51	0										

Tabell V7: Utdrag fra DNMIs observasjonsutskrift fra Blindern, 4. kvartal 1991. Er basert på tre daglige vindobservasjoner (kl. 0700, 1300 og 1900) av hastighet (FF, knop) og retning (DD, grader 01-36). Nedbør registreres to ganger daglig (kl. 0700 og 1900) og er angitt i mm. I dette utdrag er bare tatt med nedbørregistreringer over 0,9 mm.

Uke nr.	Dato	Kl.	Nedbør	FF	DD
Uke 40	Okt. 01	0700	9,0	4	27
	Okt. 01	1900	6,8	8	06
	Okt. 02	0700	4,2	5	03
	Okt. 03	1900	3,9	3	27
	Okt. 05	1900	5,5	7	18
	Okt. 06	0700	7,4	3	22
Uke 41			0,2		
Uke 42	Okt. 16	1900	6,2	15	17
	Okt. 17	0700+1900	6,0	6-9	20
Uke 43			0,0		
Uke 44	Nov. 01	1900	5,2	9	14
	Nov. 02	0700	6,6	4	15
	Nov. 02	1900	9,5	6	20
	Nov. 03	0700	4,0	6	17
	Nov. 03	1900	15,7	7	18
Uke 45	Nov. 04	0700	11,5	3	03
	Nov. 04	1900	4,1	7	22
	Nov. 05	1900	5,0	15	04
	Nov. 07	0700	12,0	3	05
Uke 46	Nov. 11	0700	2,7	7	15
	Nov. 11	1900	3,7	4	25
	Nov. 13	0700	5,2	9	07
	Nov. 13	1900	3,1	9	19
	Nov. 14	1900	2,9	5	08
	Nov. 15	0700	6,0	8	04
Uke 47	Nov. 21	1900	6,5	13	22
	Nov. 23	0700	1,2	1	07
Uke 48	Nov. 26	0700+1900	5,4	7-8	20
	Nov. 27	0700	1,1	7	17
	Nov. 28	1900	1,5	9	19
Uke 49			0,0		
Uke 50	Des. 10	0700	1,0	3	26
Uke 51	Des. 18	0700	1,4	5	24
	Des. 19	1900	6,5	4	24

**Norsk institutt for luftforskning (NILU)
Norwegian Institute for Air Research
Postboks 64, N-2001 Lillestrøm**

RAPPORTTYPE TEKNISK RAPPORT	RAPPORT NR. TR 1/93	ISBN-82-425-0456-3	
DATO 3/3-93	ANSV. SIGN. <i>P.Bug</i>	ANT. SIDER 48	PRIS NOK 75,-
TITTEL Miljømålinger i Vigelandsparken		PROSJEKTLEDER O. Anda	NILU PROSJEKT NR. E-91052
FORFATTER(E) Odd Anda		TILGJENGELIGHET * A	OPPDRAKGIVERS REF.
OPPDRAKGIVER NILU			
STIKKORD Luftforurensning	Passiv prøvetaker	Oslo	
REFERAT <p>Det er foretatt målinger av luftforurensninger i Vigelandsparken. NO₂, SO₂ og NH₃ og sot samt ionekonsentrasjoner i nedbør og aerosoler (nettsamler) er målt. Forurensningsnivået må generelt anses som lavt, og effekten av dette på parkens skulpturer er vanskelig å påvise. Passive prøvetakere og nettsamler (tåke-prøvetaker) er også testet i prosjektet.</p>			
TITLE			
ABSTRACT			

* Kategorier: A Åpen - kan bestilles fra NILU
 B Begrenset distribusjon
 C Kan ikke utleveres